I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЛИПНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 14, 1972 No. 131. VOL. LXXIX.

СОТНІ НАШИХ ПОВОДЯН В СТЕЙТАХ ПЕНСИЛЬВЕНІЯ І НЮ ЙОРКУ ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

Джерзі Ситі. — Сотні наших громадян, що потерпіли великі шкоди під час викликаної гураґаном „Аґнес" повені в околицях Вілкс-Беррі в Пенсильвенії та Елмайри в Ню Йорку потребують нашої негайної допомоги — твердить асистент організаційного референта УНСоюзу, головний радний Степан Гавриш у своєму звідомленні із започаткованої разом з головним предсідником Йосипом Лисогором минулого тижня перевірки знищених районів і тепер завершеної ним тієї перевірки з доручення Головного Екзекутивного Комітету УНС. Згідно із звітом п. Гавриша, найбільші спустошення і втрати наніс гураґан і викликана ним повінь в районі Вілкс-Беррі, Кінґстоні та Едвардсвіллі в Пенсильвенії і в районі Елмайри в Ню Йорку. Згідно з інформаціями секретарів Відділів в районі Вілкс-Беррі. мґра Романа Дякова (Відділ 30), Василя Валіґуна (Від. 99), Івана Гринчишина (Від. 223), Марти Турчин (Від. 278), Катерини Лукач (Від. 282) та Василя Стефурина (Від. 169) в тому районі зазнали величезних матеріяльних пошкоджень численні українські родини, в тому 61 союзова родина із 117 членів УНС. В районі Шамокіну, як поінформував секретар 164-го Відділу УНС в Бервіку Іван Кудрич, потерпіло дві союзові родини, а в районі Алентавну, згідно з інформаціями секретаря 48-го Відділу в Редінґу п. Стефана Івасечка та перевірці на місці ще одна союзова родина. В районі Елмайри в стейті Ню Йорк, згідно з інформаціями секретарів 271-го Відділу Івана Чопка та 363-го Відділу Юрія Луцишина в Олеані, хоча ще не можна було встановити всіх шкід з уваги на труднощі в комунікації, але вони також поважні. Крім згаданого, в Елмайрі і Едвардсвіллі знищені або пошкоджені українські католицькі церкви та резиденції священиків. З наглою допомогою для потерпілих приходять місцеві, стейтові і федеральні власті, але вона не покриває всіх шкід і негайна допомога з нашого боку необхідна. Також всі інші етнічні групи намагаються по своїй спроможності допомогти своїм землякам а організації своїм членам. Як уже інформовано, Головний Екзекутивний Комітет негайно виасиґнував зі своєї каси на цю допомогу потерпілим десять тисяч долярів та звернувся до своїх Відділів і членів за дальшими пожертвами на допомогу. Також на оселі УНСоюзу Союзівці приготовано приміщення для дітей у віці від 6 до 12 років з тих родин, які втратили в гураґані і повені свої доми.

На заклик Головного Екзекутивного Комітету в справі допомоги поводянам, одні з перших відгукнулись відомі наші громадяни і члени д-р Микола і пані Володимира Ценки з Філядельфії, які в пересланому разом з пожертвою листі м. ін. пишуть:

Йдучи назустріч Вашому закликові про допомогу нашимим громадянам, що потерпіли наслідком страшної повені, що навістила деякі околиці Пенсильвенії та Ню Йорку, пересилаємо в залученні нашу скромну жертву та сподіємось, що цю гуманну та благородну акцію — допомоги брат братові — піддержать широкі кола нашого громадянства, головно з-поміж нової іміграції... Тепер якраз минає 25-ліття нашого побуту на терені ЗСА і ми пригадуємо величезну допомогу, яку дало нам українське громадянство з-поміж старої іміграції та тут роджених українців і що акція буде така масова, як була допомога для жертв землетрусу в Юґославії...

Бажаючи Вам успіхів у Вашій акції

Д-р Микола і Володимира Ценко

Наче потвердженням тієї подивуґідної жертвенности, що її виявили і виявляють наші давні поселенці, може послужити лист і пожертва Василя і Анни Боднарських з Вест Істону в Пенсильвенії. Вони пишуть: „Слава Ісусу Христу! Ми засилаємо чек на 25.00 дол. на поводян, що потерпіли від повені у Вілкс-Беррі та інших околицях. Василь і Анна Боднарські".

Допомогова акція продовжується і розгортається. Для характеристики й загального уявлення великих спустошень, що їх вчинили гураґан і повінь в згаданих районах, передруковуємо в цьому виданні „Свободи" з місцевих американських газет деякі ілюстрації.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Четвер, 13-го липня 1972 р.

ПРОВІДНИЙ ЧЛЕН ПОЛІТБЮРА ПІВНІЧНОВ'ЄТНАМСЬКОЇ КОМПАРТІЇ Ле Дук Тго прибув до Пекіну з Ганою в дорозі до Парижу для участи у відновленій мировій конференції між ЗСА і в'єтнамськими комуністами. Із ним зустрічався недавно секретно кількома наворотами головний дорадник през. Ніксона Генрі А. Кіссінджер. Коли Тго від'їде з Пекіну до Парижу, покищо невідомо. Голова в'єтнамської делеґації Ксуан Тгуй вже перебуває в Парижі.

НА АВТОБУСОВІЙ СТАНЦІЇ В ТЕЛЬ АВІВІ в Ізраїлі розірвалася кинута кимось ґраната, поранюючи легко дев'ятеро осіб. Підозрівають, що ґраната була підкинута арабськими терористами. Поліція й військо мусіли охороняти місцевих арабських мешканців перед відплатою збоку жидівського населення.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ФРАНЦІЇ МОРІС ШУМАН виїхав з Шанхаю до Парижу після шести днів відвідин у Комуністичному Китаю та конференцій і розмов із керівниками комунокитайського режиму, в тому числі із Мао Тсе - Тунґом, прем'єром Чжоу Ен-лаєм і міністром закордонних справ Чі Пенґ-феєм. В розмові з журналістами Шуман ствердив, що Пекін заінтересований питаннями Тайвані та Кореї, але проблемою номер один є для Комуністичного Китаю справа В'єтнаму. Він повторив заяву Чжоу Ен-лая, що В'єтнам є ключем до миру в Азії і до нормалізації китайсько - американських взаємин.

В АНЛОК У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ згинув від ракетного ворожого пострілу американський генерал бриґади Ричард Джей. Теллман. Разом із ним згинуло трьох американських старшин, один підполковник, один майор й один перший ляйтенант — адьютатнт Теллмана. Покійний генерал є уже восьмим американським генералом із тих, що загинули у В'єтнамі.

МЕКҐОВЕРН ЗДОБУВ ДЕМОКРАТИЧНУ КАНДИДАТУРУ НА ПРЕЗИДЕНТА В ПЕРШОМУ ГОЛОСУВАННІ; КОНВЕНЦІЯ СХВАЛИЛА ЙОГО ПЛЯТФОРМУ

Маямі Біч, Флорида. — Демократична конвенція в середу 12-го липня пізно вночі уже в першому голосуванні найменувала сенатора Джорджа МекҐоверна на свого кандидата на президента З'єднаних Стейтів Америки в виборах в листопаді цього року. Для вибору кандидата потрібно було щонайменше 1,509 голосів. Дж. МекҐоверн одержав багато більше. На списку зголошених кандидатів, крім сенатора МекҐоверна, були ще губернатор Джордж Воллес, сенатор Генрі М. Джексон, президент Дюк Університету і колишній губернатор Північної Каролайни Террі Сенфорд та конґресменка з Бруклина Шірлі Чізголм і ще кілька „упривілейованих синів". Розвиток, що довів до такої великої перемоги сенатора МекҐоверна на самій конвенції, описує в своєму репортажі спеціяльний кореспондент „Свободи" д-р Михайло Сосновський. В репортажі сказано:

Джордж МекҐоверн

Десь біля другої години ранку з 10 на 11 липня з'ясувалися остаточно позиції і можливості групи сенатора Джорджа МекҐоверна у його довгій кампанії за номінацію на кандидата на президента ЗСА. Перемога у змаганні за делеґатів з Каліфорнії виявила, що МекҐоверн контролює потрібну для номінації конвенційну більшість і що даремні спроби його в цьому зупинити, на що так дуже надіявся сенатор Гюберт Гомфрі, одержавши в останній хвилині активну підтримку іншого кандидата, Едмунда Москі. Коли у першому голосуванні на конвенції в справі делеґації з Південної Каролайни могло здаватися, що МекҐоверн не матиме потрібної кількости голосів(це голосування його група програла), то скоро виявилося, як відзначив один з коментаторів, що „йшлося про програну битву, щоб виграти війну". Справжня спроба сил відбулася в часі другого голосування над справою каліфорнійської делеґації, коли за внеском меншости, підтримуваним активно МекҐоверном, голосувало аж 1,636 делеґатів. Такої виграної не надіялися самі стратеги кампанії МекҐоверна, які розраховували на біля 1500 голосів, на що вказував Ґері Гарт, керівник кампанії МекҐоверна. Фактично, згідно з рішенням голови конвенції Л. О'Браєна, для перемоги було потрібно всього 1,463 голосів.

Чи і в якій мірі ця виграна МекҐоверна в змаганні за делеґатів з Каліфорнії була правильна і згідна з новою партійною процедурою, було предметом ще довгих і багатьох дискусій та суперечок, а також і звинувачень. Це

(Закінчення на сторінці 6)

Схвалена Демократична плятформа відповідає бажанням МекҐоверна

Маямі Біч, Флорида. — Демократична конвенція на своїй „маратонській" сесії, що тривала 11 годин 12-го липня, схвалила програмову плятформу Демократичної партії, що буде базою в намаганнях її кандидата перемогти президента Ричарда М. Ніксона в листопадових виборах цього року. Схвалена плятформа майже в цілости відповідає побажанням демократичного кандидата Джорджа МекҐоверна та дає йому вільну руку для всіляких „уточнень" демократичного становища у внутрішніх і закордонних справах американської політики. До плятформи включено тільки два із 20-ти запропонованих меншістю доповнень, одне — признати індіянам більші права на землю та друге — дати збільшену військову допомогу Ізраїлеві. Натомість величезною більшістю голосів відкинено заклик губернатора Воллеса проти перевожування автобусами шкільних дітей, проти урядових видатків, як і проти права громадян на вогнепальну зброю і проти молитов у школах. Відкинені також вимоги Нових Лівих щодо абортів, прав гомосексуалістів та ґарантованого річного прибутку. Плятформа вимагає „негайного і повного" відклику американських військ з В'єтнаму, амнестії для тих, що відмовились від військової служби у В'єтнамі, скасування теперішньої програми доброчинности і замість неї ґарантування річної платні приблизно 3,900 дол. для родини із чотирьох осіб, повного затруднення, включно з вимогою, щоб уряд був працедавцем, якщо не буде іншої можливости, реформи податків, зменшення видатків на оборону та ряд інших заходів, що їх уважається за „ліберальні", а деякі з коментаторів називають цілу програму „соціялістичною". Оформлення програми таке, що вона залишає багато вільної руки демократичному кандидатові в її інтерпретації під час виборчої кампанії. З уваги на те, що конвенція відкинула всі постуляти губернатора Воллеса та його прихильників, деякі з коментаторів заповідають, що табір губ. Воллеса піддержуватиме республіканців.

Сенатор Кеннеді відмовляється від кандидатури на віце-президента

Маямі Бі. — Негайно після схвалення плятформи та вибору кандидата на президента, що ним став сенатор Джордж МекҐоверн, головна увага Демократичної конвенції була звернена на вибір кандидата на віце-президента, що натрапляє на деякі труднощі. Конвенція в таких випадках звичайно приймає пропозицію кандидата на президента, але ще до четверга, 13-го липня, ранку, МекҐоверн не міг рішитись на такого кандидата після того, як сенатор Едвард Кеннеді рішучо від такої кандидатури відмовився „з особистих причин", заповівши однак, що допомагатиме у виборі МекҐоверна на президента. Від кандидатури на віце-президента відмовився також губернатор Флориди Рюбін Ескю. Визначення кандидата на віце-президента очікувано в четвер, 13-го липня.

Куба стала членом совєтської Ради Економічної Взаємодопомоги

Москва. — Західні кореспонденти передають із Москви, що внаслідок перебування Фіделя Кастро у Москві та його переговорів, Куба стала повноправним членом совєтського бльоку в економічному розумінні: Кубу прийнято до совєтської організації Ради Економічної Взаємодопомоги, відомої під назвою РЕВ або КОМЕКОН. У комунікаті, оголошеному після перебування Кастра у Москві, не згадувалося про членство Куби в РЕВ. чи КОМЕКОН ,але та південноамериканська країна вже мала доступ на засідання РЕВ як обсерватор протягом кількох останніх років. Тепер на 26-ій зустрічі 8-ми членів країв РЕВ у Москві міністер економіки Куби Карлос Родріґес вніс формальне прохання до Ради Економічної Взаємодопомоги, яке й було позитивно полагоджене. Таким чином Куба стала 9-м членом РЕВ, інтеґруючи своє господарське життя з економікою країн „соціялістичного бльоку" на чолі з СССР. Раду Економічної Взаємодопомоги, або КОМЕКОН, було створено в 1949 році для координування економіки СССР з економікою країн-сателітів. Прийняття Куби до РЕВ розцінюється як приязний жест Москви та підтвердження для занепокоєного Кастра, що між СССР і ЗСА під час візити президента Р. Ніксона не було таємної змови ціною Куби. Членство Куби в РЕВ означатиме певне збільшення економічної допомоги СССР для тієї південноамериканської країни, економіка якої дуже хитка, і певні зобов'язання Куби. Карлос Родріґес, який є також членом ЦК комуністичної партії Куби, заявив, що й Куба даватиме „свій вклад" в економіку країн соціялістичного бльоку. Він не уточнив, що саме може давати Куба, крім цукрової тростини, якої мали зібрати 10 мільйонів тонн, а зібрали менше чим 6 млн. тонн.

БОГОСЛУЖЕННЯ У ВАЙЛВУДІ

Вайлвуд, Н. Дж. — Почавши від 2-го липня, в римо - католицькій церкві Успення Пр. Богородиці про 7110 Сівю евню у Вайлвуді будуть відправляти до 3-го вересня кожної неділі Богослуження о год. 4:30.

У Північній Ірляндії відбулася парада протестантів, п'ятеро вбитих

Белфаст. — У середу 12 липня відбулась як і щороку, велика „Оранжева парада" протестантського населення в Північній Ірляндії, яка завжди викликала занепокоєння серед пригніченої частини населення — католиків. Близько 100 000 маршували в різних містах Північної Ірляндії під звуки оркестр та барабанів, несучи прапори й транспаренти. Але радісні звуки маршів були також акомпаніяментом для смертей: двох ірляндських юнаків було застрілено в Белфасті, одного в Портадавні, де надвечір було вбито ще двох. У Лондондеррі вибухла в центрі того столичного міста Північної Ірляндії велика бомба, одного англійського вояка критично поранив снайпер. „За Бога і за Олстер" — такі написи можна було бачити над колонами демонстрантів-протестантів, а в декого навіть на одягах. Один із організаторів паради сказав, що її учасники „дивляться в майбутнє", а інший заявив, що парада відбувається для того, щоб „показати нашу рішучість надалі зберігати протестантський спосіб життя". Англійський адміністратор для Північної Ірляндії, яка не належить до Ірляндської держави, Вільям Вітлов перебуває в Північній Ірляндії, стараючись зменшити напруження між протестантською більшістю і католицькою меншістю, які провадять братовбивчу війну між собою.

У „воєнізованій грі" брали участь 150 000 дітей і молоді

Київ. — У Чернігівській області у воєнізованого типу „грі", що відбулася за всіми правилами військових маневрів, брали участь 150 000 дітей і підлітків із шкіл. Гра мала назву „Зірниця-72", а її учасники - підлітки були зодягнені в військового типу уніформи, в тому й дівчатка. Замість слова „солдат" вживали слово „юнармієць". Ці „юнармійці" були розбиті на дивізії, полки й менші частини, вправлялись під відкритим небом у стрілянні, киданні ґранат, радіозв'язку, надаванні першої медичної допомоги, чим займались „юнармійки" в білих хустинах із знаками червоного хреста. Під час фронтової боротьби „Південної армії" перемогла „Північна армія". Параду приймав генерал - ляйтенант В. Васільєв, який відзначив 600 переможців, що продемонстрували протягом трьох днів у Чернігові „свою силу, спритність у польових заняттях, у змаганнях з військово - прикладних видів спорту", писала „Молодь України" з 8 липня.

Повітряні пірати схопили знову два літаки і вимагають 600 і 550 тисяч долярів

Ню Йорк. — В середу 12 липня ц. р. увечері біля 7 год. джетовий літак 727 летунської компанії Нешенел Ейрлайнс був схоплений під час лету із Філядельфії до Ню Йорку двома повітряними піратами, які поставили вимогу сплатити їм суму 600 тисяч долярів, включно із 20 тисячами мехіканських песетів. Команді схопленого літака після того як він почав наближатися до міжнародного летовища в Ню Йорку пірати наказали звернути назад до Філядельфії разом із залогою і 116 пасажирами. Під час спричиненої уже браком пального й електричного струму затримки у Філядельфії, пірати почали вимагати підведення їм нового літака, як також передачі вимаганого викупу та трьох парашутів. Озброєні пірати в пістолі й один виглядає на етіопійця і другий на американця. Інформацій про те, як розвинулися дальші події із схопленням цього літака, покищо немає.

Того ж самого дня дві години пізніше був схоплений літак такого ж самого типу, тобто 727, але ж приналежний до компанії Амерікен Ейрлайнс. Відбулося схоплення під час лету з Оклагоми до Далласу і його спричинником був один пірат, який передав через команду літака вимогу, щоб йому прислати іншим літаком викуп в сумі 550 000 долярів, передаючи ці гроші на летовищі в Далласі. Схоплений уночі з середи на четвер цей літак кружляє внаслідок бурі над Форт Ворт, не маючи спромоги приземлитися.

В Криму засудили до розстрілу чотирьох татар і одного українця

Київ. — У Симферополі закінчився суд над чотирма татарами і одним українцем, обвинуваченими у співпраці з німецько - фашистівськими збройними силами в часі другої світової війни, майже 30 років тому. Їх обвинувачено в участі в татарському батальйоні добровольців, які охороняли концентраційний табір у Криму, де загинули 1 400 полонених червоноармійців та інших совєтських громадян. У кінці 1970 року під час копання землі ескаватор вигріб купу кісток, що й спонукало прокуратуру дослідити справу та привело до цього судового процесу й присуду на кару смерти п'ятьох совєтських громадян. 200 000 татар були примусово виселені з Криму по війні, обвинувачені в „зраді батьківщини". Кримський півострів формально приєднали до Української ССР, з татар у 1967 році було знято масове обвинувачення в колябораціі, але їм не дозволили повернутись до їхньої батьківщини — Криму. Тисячі тих татар, які в 1968-69 роках самовільно повернулись у Крим, були знову депортовані до совєтської центральної Азії. Справу п'ятьох засуджених до розстрілу розглядав військовий трибунал Київської округи. Під час суду виступали понад 120 свідків, між якими були й кілька таких, що їх родичі загинули в тому німецькому конц. таборі в Криму. Два українці були обвинувачені в службі в 152-му татарському батальйоні: Семен Тарасоченко — кара смерти, і Микола Кулик — 15 років в'язниці. Прізвища засуджених на смерть татар: Т. Ходжаметов, А. Абджелілов, С. Салаватов, Я. Курвелієв.

Поет М. Холодний виступив у покаянному листі з наклепами й доносами на репресованих діячів культури з УССР і ЧСР

Київ. — Місцева „Літературна Україна" надрукувала в 54-му числі з 7 липня ц. р. адресованого їй покаянного листа відомого із захалявних видань поета Миколи Холодного. У листі М. Холодний кається за вчинений ним „злочин" — друкування своїх ворожих до совєтського ладу віршів за кордоном — й обвинувачує у сприянні його діям і поглядам відомих діячів культури, заарештованих в січні цього року, і крім них також репресованих письменників і журналістів із Пряшівщини. Між названими Холодним прізвищами згадується ім'я відомого старшого письменника Бориса Антоненка-Давидовича, який був репресований у сталінські роки і цілих двадцять років перебував у совєтських концентраційних таборах. Про Миколу Холодного і з'ясування його вчинку подано в редакційній статті у цьому ж числі „Свободи". Повний

(Закінчення на стор. 6-ій)

Відбулось засідання Комісії для підготови XI Конґресу УККА

Філядельфія. — Дня 29-го червня відбулося засідання Комісії для підготови XI Конґресу УККА в жовтні ц. р. На засіданні продискутовано особовий доклад Ділових Комісій, які будуть працювати під час Конґресу, намічено ряд осіб, як референтів Комісій та допоміжних членів, які мають підготувати відповідні матеріяли на Конґрес; обговорено питання запрошених гостей на Конґрес, як духовних, так і світських; обговорено також листа голови Комісії для справ культури СКВУ проф. д-ра М. Степаненка про Тиждень Української Культури в днях 21 - 27 вересня ц. р. і список його людей включено до конґресової Комісії науки і культури. Щодо панелю молоді, то учасники засідання вирішили, що його краще провести під час Конґресу, в готелі „Комодор", або ж Українському Інституті Америки. Від Екзекутиви УККА вислано конделенції Митрополії УКЦеркви в ЗСА з приводу важкої втрати — смерти св. п. Владики Івана Стаха. Як поінформовано, на бенкеті з нагоди XI Конґресу з промовою виступить Френк Шекспір — директор Американської Інформаційної Агенції, та можливо інші урядові репрезентанти, а в мистецькій частині на бенкеті виступатиме талановита молодь. На нараді Комісії були присутні члени Екзекутиви УККА: екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, секретарі ред. І. Білинський і С. Спринський, о. шамб. М. Харина, д-р М. Стерчо, проф д-р Б. Гнатюк, касир УККА п-і Уляна Дячук, директор Канцелярії мґр І. Базарко. Наради відбулися в приміщенні „Провидіння".

Відбулися наради Ґсловної Управи ОбВУА

Філядельфія. — (О-п) 24 червня ц. р. відбулося тут перше після 11-го З'їзду Делеґатів Об'єднання б. вояків українців в Америці (ОбВУА) засідання новообраної Головної Управи під проводом голови д-ра Володимира Ґалана. Поладнано низку внутрішньо - організаційних справ, при чому на екзекутивного заступника голови обрано Івана Поритка. Найбільше часу й уваги приділено громадським справам, у першу чергу 11-му Конґресові американських українців, що відбудеться 7-9 жовтня ц. р. у Ню Йорку. На цей Конґрес обрано двох делеґатів: д-ра Володимора Ґалана і сотн. Йоахима Вишневецького. Доручено Екзекутиві Головної Управи виготовити директиви делеґатам на Конґрес американських українців та розіслати обіжник до всіх Відділів ОбВУА, щоб увесь наш комбатанський загал підтримував це становище на Конґресі УККА. Критиковано невідрадні відносини в українській громаді в ЗСА, де занепало зацікавлення позитивними життьовими справами, зокрема суспільною службою, веденою ЗУАДК-ом, зате зросла безплідна міжгрупова полеміка. Зокрема, колишні вояки одностайно висловлювали острах, що останній розкол у мирянському патріярхальному русі з проголошуванням довгих комунікатів — заяв двох суперницьких організацій поглибить заколот в громаді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не той тепер Маямі Біч

„Не той тепер Миргород ...” — віршував колись Павло Тичина, пишучи про зміни в країні, і цю фразу можна тепер, мабуть, достосувати і до Демократичної конвенції в Маямі Біч, оцінюючи з того, що можна було побачити на телевізії, почути в радіо та прочитати в пресі. Очевидно, що багато дечого відбулося за всіма приписами з грубої книги американської історії. Були кандидати, були правибори, були і заяви, були ворожнечі і суперечності, опісля були усмішки і джентлменське замирення між суперниками, — все так, як чотири, вісім, сорок і більше років тому. А проте — сказавши парафразою — не той тепер Маямі Біч.

В американських виборах завжди, чи майже завжди, головну ролю грали індивідуальності та програми на майбутнє. Під час одних із попередніх виборів дотепний спостерігач висловився, що коли б тепер Джордж Вашингтон жив і знову кандидував, то й його виборці питалися б насамперед, що він доброго зробив для них в останньому часі. Цим можна також вияснити те, що на теперішній Демократичній конвенції ще недавно майже невідомий сенатор з Південної Дакоти, Джордж МекҐоверн не мав найменшого труду перемогти таку „давню славу”, як сенатор Гюберт Гомфрі. Все це має свої прецеденти в американській історії.

Коли ж мова про зміни, то вони наявні головно в підході до справ та їх вирішуванні. Правда, бажання змін і поліпшень завжди грали важливу ролю в передвиборчій кампанії та на партійних конвенціях, як і в самих виборах. Проте, бажання змін, що виявились в Маямі Біч і в більшій чи меншій мірі характеризують теперішні тенденції в американському суспільстві, прикметні майже відсутністю типового американського ідеалізму. „Аби мені було добре сьогодні, а завтра якось то буде”, — це наче нове мотто, що мало б заступити колишнє „добро республіки”, як найвищий закон. Це тим помітніше, що поважну частину теперішніх виборців становлять молоді люди, з якими завжди досі був зв'язаний ідеалізм в далеко більшій мірі, як з їхніми батьками.

Думаємо, що саме в цьому відношенні „не той тепер Маямі Біч”. Але, як багато з передвиборчої метушні, бажань і обіцянок закінчується з тією кампанією, так само — можна сподіватись — закінчиться з нею і те, що робило Маямі Біч „не тим”. На це також вказували кінцеві заяви як переможених, так і переможців. А демократичному кандидатові Джорджові МекҐовернові давнім американським звичаєм побажати б у листопадових виборах: May the better man win!

За велінням КГБ

Передрукована в сьогоднішньому числі „Свободи” із київської „Літературної України” покаянна заява поета Миколи Холодного говорить сама за себе. Не маючи спроможности довести арештованим у січні цього року діячам української культури будь-яких злочинів чи хоч би „антирадянської” дії і пропаганди, тобто порушень 62-ої статті Карного Кодексу УССР, КГБ намагається зібрати чи сконструювати проти них доказові матеріяли на основі всяких покаянних заяв і свідчень.

Хто такий Микола Холодний добре відомо читачам „Українського Вісника” і в Україні і на еміграції, де цей підпільний журнал був передрукований декількома виданнями. Знаний він також із його видань, поширюваних в Україні і передрукованих на еміграції в 1969 році збірок „Крик із могили” та „Сутеніє в душі”. На початку 1960-их років М. Холодного вважали за одного з найпопулярніших шестидесятників в Україні.

Наприкінці 1969 року в „творчості” й у виступах М. Холодного почала проявлятися деяка зміна. Тло й розвиток цієї зміни були з'ясовані вичерпно у редакційній статті 3-го випуску „Українського Вісника” за жовтень 1970 року п. н. „Навколо поета Миколи Холодного” і в передрукованій там же самвидавній статті невідомого автора Славка Смальцюги п. н. „Поет на продаж, вже останній”. З цих матеріялів виявляється, що хворобливо заінтересований у пропаґуванні своєї творчости Микола Холодний почав уживати заходів з метою „довести літературним керівникам, ідеологічним органам та КДБ, що Микола Холодний став іншим, і таким чином добитися змоги друкуватися й уникнути можливих репресій за друкування поезій за кордоном”. В той же час М. Холодний послав листа до секретаря ЦК КПУ Ф. Овчаренка, в якому писав, що „колишнього Холодного вже нема ... і виявляв готовість дати відсіч буржуазно - націоналістичній пропаґанді, яка використала його вірші, нібито спотворивши їх ...” Аналогічного листа послав у грудні 1969 р. першому секретареві ЦК ЛКСМУ Каптові. Тоді ж викликали М. Холодного до КГБ, де з ним розмовляв заступник начальника КГБ ген. Шульженко.

Після цього М. Холодний почав розповсюджувати твори власного „самвидаву”, в тому числі й „Відкритий лист до Ніни Матвієнко”, в якому зводив особисті порахунки із тією співачкою і з родиною скульптора І. Гончара, який і викликав голоси протесту та засудження збоку читачів „Українського Вісника” і в дальшому гостру відповідь С. Смальцюги п. н. „Поет на продаж, вже останній”. З цієї відповіді виходить, що цей та інші виступи М. Холодного були визначені Валентином Морозом, як „вид шизофренії”, а самим автором відповіді, як „ідіотичний вибрик” цього „симулянта на причеленуватого” та „обершельми”. За листа до Ніни Матвієнко М. Холодному був улаштований бойкот ...

Навесні 1970 р. М. Холодного викликали в ЦК ЛКСМУ, де йому запропонували написати відповідь націоналістам і приобіцяли, що його вірші на комсомольську тематику будуть обов'язково надруковані. Водночас із цим Холодний написав і подав до газети „Літературна Україна” статтю п. н. „Відповідь опікунам”, в якій покаявся за свою теперішню поезію і навіть виявив прізвища тих, що перевозили його вірші за кордон. З якихось причин ця стаття залишилася ненадрукованою. Тільки тепер, в липні 1972 року, керівники московського КГБ скористали з „готовости” Миколи Холодного і надрукували його наклепницьке покаяння із обвинуваченням у ворожій діяльності цілого ряду видатних, в тому числі в більшості заарештованих осіб, не поминувши між ними навіть недобитого за двадцять років сталінської каторги Бориса Антоненка - Давидовича.

У своєму надрукованому тепер п. н. „На терезах совісті” листі до редакції „Літературної України” Микола Холодний стверджує, що написав він його „за велінням власного серця”. Не заперечуючи цього, треба ствердити, що вся сумнівного характеру діяльність М. Холодного, яка завершилася теперішнім „покаянним листом”, була ведена ним же „за велінням” КГБ.

Екуменікус

ПОСТІЙНИЙ СИНОД ДІЄ

(1)

Після V Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви в листопаді 1971 р. зайшли деякі події, які до певної міри поставили під знак запитання вислідм цього „об'єднуючого і примирюючого” Синоду. Цими подіями були насамперед нові іменування на високі ієрархічні пости в Українській Католицькій Церкві збоку Ватикану, що їх проведено згідно з старою практикою Східньої Конґреґації і з повним знехтуванням українського церковного проводу. Кризу ускладнив ще факт, що назагал члени Синоду не виявили ясної постави і готовости обороняти свої права і претензії проти курільних рішень.

Що більше, назовні виглядало, що деякі Владики своєю поведінкою дали моральну підтримку такій практиці Ватикану, взявши участь у свяченні єп. Єфрема Кривого у лютому ц. р. Це сталося тоді, коли Блаженніший Первоієрарх Кир Йосиф демонстративно не взяв участи в цій церемонії, бажаючи цим показати своє непогодження з такою процедурою Курії.

Відбувшися майже одночасно з відзначенням 80-ліття Верховного Архиєпископа (дехто дотепно назвав це ювілейним дарунком Верховному!), ці події притьмарили радість і велич святкувань, які українська громада готова була відзначати так піднесено. А в зв'язку з усім тим мав цей ювілей нотки пригнобленого настрою. Можливо, відбилося це і у святковому слові самого ювілята в Римі 17 лютого.

Посинодальні настрої впали ...

Глибоко діткнені тим, що сталося, і виявляючи свою солідарність із Верховним Архиєпископом, українські миряни реагували, як могли і як знали. Прозвучали гострі слова критики й огірчення на окремих єпископів, понеслися докори вбік Владик, які після V Архиєпископського Синоду уважали за відповідне, як свій перший акт, односторонньо вдарити по мирянському рухові (думаємо про спільне Різдвяне Послання).

Приходиться п о в т орно ствердити, що було це несправедливо, бо всі, за незначними винятками, мирянські групи і діячі прихильно прийняли V Синод, включно із замиренням серед ієрархії та визнанням заперечуваних свячень філядельфійських єпископів - помічників. Прийняли миряни позитивно і вибір єпископів - членів Постійного Синоду. Виявлено максимум льояльности й доброї волі, очікуючи конкретних кроків спільної синодальної дії.

Було прикро, коли ця дія деяких Отців Синоду виявилася якраз дальшими атаками на мирян. Один Владика, не задовольняючися спільним великоднім пастирським листом, видав ще своє великоднє слово лише для того, щоб знов затаврувати мирян. Було ще й повідомлення-комунікат того Владики, в якому він інтерпретує по-своєму постанови V Архиєпископського Синоду. У тому ж комунікаті закинено пресовим органам і окремим авторам, що вони „шкідливо для нашої Церкви” інтерпретували V Синод. На ділі ці інтерпретації вони базували на опублікованому виступі Голови Синоду. Значить, комунікат того Владики вдаряв посередньо і по Блаженнішому Кир Йосифові.

Не диво, що в такій атмосфері зроджувалися думки, чи, властиво, V Синод був успіхом, чи дав щось позитивне, і чи взагалі він змінив щось на краще. Лише почуття відповідальности застановляло не одного не підносити публічно такі питання.

У цій ситуації майже безвихідця і нової зневіри в рядах УКЦеркви єдиною надією могло бути, що наші Владики зроблять якийсь дальший позитивний крок. Очікувалося, що багато справ може вияснити Постійний Синод, який не сходився вже понад півроку. А на його дії всі очікували, і в такому дусі були звертання до членів Синоду. Проте, мало було знаків, що Постійний Синод зможе зійтися після всього того, що сталося.

Перша Сесія Постійного Синоду

Все таки Верховний Архиєпископ, як Голова, скликав членів Постійного Синоду на першу сесію. Треба визнати, що й Владики - члени Синоду зрозуміли вагу хвилини та потребу таких нарад і прибули здалеку, незалежно від того, що скликання відбулося приспішеним порядком, та й Владики могли мати інші передбачені зобов'язання. Але прибули всі члени Постійного Синоду, і перша сесія відбулася в повному складі.

Що більше, ця сесія зробила додатковий крок щодо уконституювання Постійного Синоду. Цього в комунікаті (звідомленні) не згадано, але деякі часописи подали, що в сесії Постійного Синоду брав участь Кир Василь Величковський як представник Церкви на Україні, а також кооптовано на секретаря Постійного Синоду Кир Івана Прашка з Австралії.

Це поширення складу Постійного Синоду має своє особливе значення, бо чинить його більше репрезентативним. VI Синод може це рішення додатково ратифікувати, але воно набрало силу вже тепер. Така практика кооптації водиться, хоч майже певно деякі наші казуїсти будуть знову покликатися на „леґальність”, мовляв, за „Клері санктітаті” має бути „лише п'ять членів Постійних Синодів” у східніх Церквах. Звичайно, це було б буквоїдне тлумачення законів чи кодексів, бо не повинно підмінити якесь магічне число самої суті справи, тобто синодального управління.

(Закінчення буде)

Любов Коленська

„САЙОНАРА” — ГЕРОЇНІ

У Японії в спільній боротьбі уряду і населення доказали чуда і майже доценту зліквідували наркоманію та її впливи. Тим часом в Америці ще далі на вулицях, в автобусах і собвеях можна зустріти молодиків, які нахабно приступають до людей і жебрають кводра, щоб придбати наркотики, а й інколи в приступі божевілля, спричиненого цією отрусою, побивають і навіть убивають людей, не знаючи, що роблять...

Ще недавно, як пише журнал „Тайм” у своїй медичній колюмні, епідемія наркоманії загрожувала Японії. І так, як на вулицях ЗСА, роїлося там від наркоманів, які вистоювали на рогах вулиць, продаючи й купуючи наркотики — за офіційною статистикою їх нараховувано на 40,000. А тепер по шпиталях студенти медицини не можуть знайти наркомана, щоб робити відповідні над ним досліди.

Фактично вживання й поширення героїни рішуче припинено в Японії у 1963 році з впровадженням закону, на підставі якого надзвичайно гостро карали тих, що продають і поширюють героїну — „пушерів” і їхніх клієнтів. Супроти „пушерів” безапеляційно стосовано кару досмертної в'язниці, а за саме тільки посідання героїни карали довготерміновим ув'язненням. Наркоманів, коли їх ловили на вживанні героїни, віддавали до спеціяльних закладів, де протягом місяця проходили вони курс гострого лікування.

Американці, в в а жаючи цей спосіб лікування надто драстичним і негуманним, назвали його — „колд торкі”. При такому способі лікування у наркомана починають безустанно сльозитись очі, тече з носа, за кілька день нещасна жертва дістає нервові спазми, бігунку, блює. Все її тіло вкривається „гусячою шкірою”, і вона нагадує обскубану, мертву птицю. Звідтіля і назва „колд торкі”. Японці запевняють, що це єдина запорука стовідсоткової ґарантії виздоровлення, хоча при цьому треба пацієнта пильно й постійно доглядати, щоб відвести його від самовбивчих тенденцій.

Посеред багатьох американських лікарів поширена думка, що таке болюче і „жорстоке” лікування не побажане. Тут лікують відбираючи наркотики не відразу, а ступнево, даючи невеликими дозами підмінку героїни — метадон, і в такий спосіб поволі відтягаючи від страшного навику. Японці, додержуючись радше пуританських і суворих засад, вважають таке лікування тільки продовжуванням уживання наркотиків. Вони стверджують, що тільки радикальними методами можна знищити наркоманію. Ще в 1880 році в Японії вийшов був закон проти вживання наркотиків т. зв. „Заншу”, за яким наркоманові стинали голову.

У XIX стол. опіюм був для Китаю великою проблемою, якої у Японії тоді не існувало. Зате по другій світовій війні вживання героїни в Японії незвичайно швидко поширилось. Цей протяг часу дістав там назву „На межі пекла”. Різні конкуренційні „ґенґи” продавали героїну у підземному злочинному світі і по проституційних домах. Урядові кола, відчувши загрозу для суспільства, почали посилену боротьбу, в першу чергу, щоб не допустити героїни поміж підлітків. Уряд фінансував кампанії — через пресу, брошури, виголошування публічних промов, вияснюючи небезпеку від уживання наркотиків для здоров'я і моралі. У 1963 році, як згадано, вийшов закон, що безпощадно засуджує всілякі прояви її. Після того деякі з „пушерів” зразу припинили продаж наркотиків, інші, побоюючись, щоб їх не викрили, самі почали застосовувати методу лікування „колд торкі”, тримаючи дівчат-наркоманок прив'язаними до ліжок доти, аж поки вони цілковито не видужували.

Перемога була запевнена співпрацею і повною підтримкою медичних професіоналістів, які прийняли поставу, що навик до наркотиків — це не лише проблема здоров'я кожного громадянина, але — злочин супроти цілої спільноти. Агент для боротьби з наркоманією, Гіромаза Сато, заявив кореспондентам, що у наркоманів не залишалось іншої альтернативи, як скапітулювати і піддатися лікуванню „колд торкі”. І з цим мусіли вони тільки сказати „сайонара” (до побачення) героїні.

Інколи ще трапляються поодинокі випадки наркоманії в Японії, але в загальному американці можуть позаздрити японцям. Тож чому їхнього способу лікування не перещепити сюди? Багато американських експертів заперечують цьому. Їхня думка, що японський народ — це гомогенний народ і, коли він бачить, що ціллю уряду є зберегти добро країни, він підпорядковується і співпрацює з ним. Американці більш гетерогенні, вони не долюбляють усіляких повчань, навіть із авторитетних кіл, вони не всилі зрозуміти, чому в такій демократичній країні, як Америка, мають в'язати їм свободу. Зокрема молодь, у якої тепер чимраз більше привілеїв, настоює і вимагає „прав для одиниці”.

Д-р Вінсент Дол, піонер в уживанні метадону, вважає, що не вільно збільшувати терпінь жертві наркоманії через лікування способом „колд торкі”. З ним згідна і більшість наркоманів, які, ясна справа, побоюються японської методи лікування. І тому й далі шириться епідемія наркоманії, і важко сказати, чи вдасться її взяти під контролю.

Фільм „Френч коннекшен” наглядно ілюструє причину провалу боротьби з цією епідемією в Америці. Наприкінці фільму, начебто з віддалі, чуємо саркастичні слова автора: „Знайдено 100 фунтів героїни, але головний її постачальник втік. Припускають, що він у Франції й далі займається цим ділом. Деяких його спільників випущено на волю, інші дістали лише по декілька років в'язниці, а двох чільних, енергійних детективів за якийсь недогляд... переведено до іншого міста. Результат: підземна злочинна сітка тріюмфує і далі без надто великих зусиль перепачковує героїну до ЗСА, вбиваючи людей і збагачуючи свої кишені”.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ТЕРМІНОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА

У „Свободі” з 1-го липня ц. р. під рубрикою „Голоси читачів” появилася стаття д-ра Володимира Савчака „Про шкідливу термінологію”. Тому, що в статті є невірні, а при тому дезінформаційні вістки про Комітет для Оборони Радянських Політичних В'язнів, хочу подати до відома читачів „Свободи” наступне:

Д-р Савчак пише, що Комітет „дотепер не проголосив ані одного прізвища людей, які стоять ,за параваном' ”. Фактом є, що в „Свободі” ч. 90 з 13-го травня ц. р. під платним оголошенням Комітету були подані прізвища президента Комітету студента Адріяна Каратницького і секретаря Романа Купчинського.

Д-р Савчак далі пише, що сама назва Комітету показує, що члени цього Комітету якось загубили свою національну ідентичність, бо в назві Комітету говориться про оборону радянських політичних в'язнів. Далі д-р Савчак реторично питається: „Чому це так? Хто і з якою метою вводить замішання в такій, здавалося б, ясній справі, як національна ідентичність!?” При тому д-р Савчак перестерігає громаду проти нас і закликає людей, щоб були обережними з датками на наші акції, бо ми будемо обороняти також російських в'язнів. Закінчує д-р Савчак питанням, чи нам „не є приємніше і зручніше тримати лінію сен. Фулбрайта і (посередньо) — Кремлю?”

Щоб вияснити дуже виразні факти, подаю до відома, що Комітет не згубив своєї національної ідентичности. Ми себе назвали такими, як є, бо в'язні в СССР є в'язнями режиму, а той режим себе іменував „радянським”. Це ніяк не значить, що ми визнаємо термін „радянський народ”! Хто тільки прочитає нашу літературу, побачить зразу, що ми завжди дуже виразно говоримо про народи СССР, і що одна із цілей нашого Комітету є власне показати, що в'язні в СССР не є виключно росіяни чи жиди, але що переважна більшість політв'язнів режиму є власне українці. Тому то, поки обвинувачувати нас у недостачі національної ідентичности, д-р Савчак повинен познайомитися з нашими виданнями.

Чи ми будемо ставати в обороні російських політичних в'язнів? Очевидно, що будемо обороняти тих росіян, які заявили себе в обороні прав нашого народу. Це саме робить УККА в своїй брошурі про арешти в Україні (червень 1972 р.), де пише про Владимира Буковського. Ми вповні свідомі того, що велика частина російського народу мириться, а то й підтримує шовіністичну політику Москви у відношенні до не-російських народів. Прикладів для цього дуже багато. Але рівночасно ми ніяк не можемо не бачити того, що в періоді чисток Сталін викінчував також російських діячів культури, не можемо забувати, що режим запроторює у в'язниці, концтабори та психіятричні лікарні також російських демократів. А що найважливіше, ми мусимо від широкої хвилі російського шовінізму відмежовувати таких росіян, які мають відвагу виступати в обороні національних прав українців і інших не-російських народів, навіть якщо таких тепер дуже мало. Можна тут згадати приклад Юлія Даніеля, російського демократа, який виступав в обороні Михайла Осадчого і Валентина Мороза. Можна навести листа групи російських політв'язнів до діячів культури 1969 р., де між іншим написано: „Кидати людей у табори за пропаґанду національного самовизначення — значить розпалювати міжнаціональну ненависть, почуття ворожости і відчуження між націями”. („Український Вісник”, випуск 2, ст. 233).

Наша концепція не є новою. Осип Дяків - Горновий, член проводу ОУН і заступник голови Генерального Секретаріяту УГВР, який загинув в боротьбі, так писав про наше ставлення до російського народу: „Прихильного ставлення до українського народу збоку передових людей з російського народу не можна узагальнювати як „допомогу” російського народу українському. Це лише проблиски майбутньої співпраці двох вільних і цілком незалежних українського і російського народів, це доказ можливости такої співпраці вже сьогодні, на ґрунті спільної боротьби проти спільного ворога — російсько - большевицьких імперіялістів, які пригнічують також російські працюючі маси, жорстоко експлуатують їх і гонять умирати за чужі їм інтереси.” („Ідея і Чин”, стор. 159).

Треба поставити питання д-рові Савчакові таке: чому він нападається на нашу „радянщину”, а й словом не згадує про Студентський Комітет для Оборони Людських Прав в СССР у Вашингтоні? Вони за інтерпретацією д-ра Савчака також „радянські”. Чому д-р Савчак не згадує про Комітет 10-го Грудня, фірмований Союзом Українців Британії (СУБ) в Лондоні — вони також виступали в обороні російських в'язнів? Нам ясно, що д-р Савчак про це мовчить тому, що ті комітети творять люди його власної партії. Але це не є здоровий підхід до громадської праці. Щождо нас, то наше становище до тих комітетів завжди було і є позитивне,

(Закінчення на стор. 5-ій)

Ольга Приходько

З МОРЯ ЖИТЕЙСЬКОГО...

Розповідь з часів старого Поділля

(8)

— Нічого. Я пішла нагору.

— Що ж все таки він сказав тобі накінець?

Стефанія повторила те фатальне речення ще раз, і сльози знов покотилися з її очей.

— Значить, він тобі нелюбий?

— Пан Зиґмунд мені нелюбий! — з жахом скрикнуло дівча.

— Ну так чого ж ти плачеш, нерозумне дитя?

Стефанія мовчала. Гордість, гордість не дозволяла їй то сказати.

Стара пані продовжувала:

— Не розумію. Ясно, що Зиґмунд тебе любить. Як бачу, ти його також любиш. Так в чому річ?

Мовчала. Потім нерішучо додала:

— Пан Зиґмунд мене не так любить ...

— Як то не так, як би інакше? Ясно, що Зиґмунд хоче з тобою одружитись.

— Ні, пан Зиґмунд мені цього не казав. Я знаю добре, що це не може бути, — з певністю сказала Стефанія.

— Чому?

Стефанія знов мовчала. Пані нетерпеливилась.

— Ну, кажи все до кінця! Ти щось замовчуєш.

— Хіба пан Зиґмунд говорив милостивій пані, що має намір одружитися зі мною?

— Ні, покищо не говорив, але він знає, що я того бажаю.

— Але пан Зиґмунд не може цього зробити.

— Ні, ти мене сьогодні замучиш. Сказав же тобі Зиґмунд, що хоче з тобою одружитись.

— Ні, пан Зиґмунд мені цього не сказав.

— Ну, досить! — промовила стара пані і подзвонила, наказавши покликати вельможного пана. Почувши це, Стефанія хотіла була втекти, але пані її здержала.

Коли пан Зиґмунд увійшов, Стефанія так розгубилась, що знову сховала свою голівку в затишній сукні старої пані. Пан Зиґмунд стривожився, побачивши таку картину, зрозумів, що вона шукає захисту у старої пані. Її біла шийка була така зворушливо безпомічна.

— Ну Зиґмунде, скажи мені на милість, де ти навчився таким дивним способом освідчуватись панночці так, що вона того не розуміє, два дні проливає сльози і я, стара людина, мушу їй пояснювати твої слова, і то без великого успіху. Будьте такі ласкаві порозумійтесь тут самі, бо я вже стомилась.

Достойно встала, знаючи, що своє діло зробила успішно, і відійшла.

Стефанія мусіла підійняти свою спущену голівку, на її віях ще блищали сльози, але очі сяяли такою яскравою радістю, що пан Зиґмунд подумав: „Як квітка після дощу сяє на сонці! Мушу зараз їй то показати, нехай подивиться, яка вона гарна”, — і, ніби нічого не сталося, взяв її за руку і повів до парку. Там вияснилося все ...

***

Незабаром почалася золота осінь.

По тихому шлюбі молода пара відлетіла у вирій, залишаючи стару пані серед пожовклого парку доживати своє смутне, самотнє життя. Дуже ніжно розлучилися, обіцяючи на другу весну повернутися до рідного дому.

Чужий, далекий світ манив і вабив їх ...

II

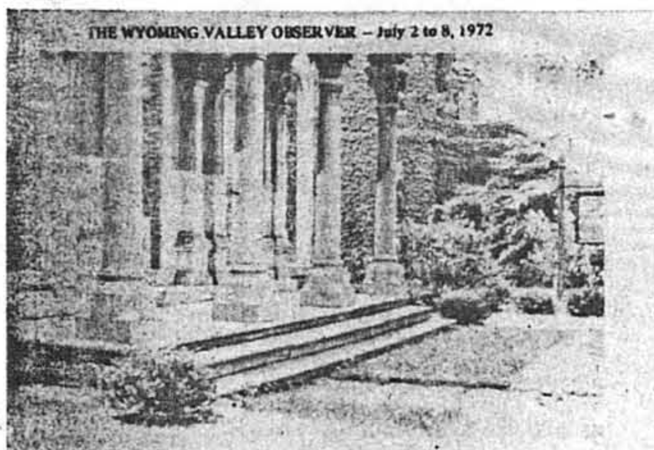
РОЗДІЛЕНЕ ГОРЕ — ПІВГОРЯ, РОЗДІЛЕНА РАДІСТЬ ДВІ РАДОСТІ ...

Подружнє життя молодих Бронєвських склалося дуже щасливо. Союз цей не був збудований на палкій, жагучій пристрасті. Всяка пристрасть скоро перегорає. Вітер часу відвіє попіл, залишається пустка, попелище, на якому може вирости в ліпшому випадку звичка, в гіршому — ворожнеча.

(Далі буде.)

ГУРАҐАН І ПОВІНЬ В СТЕЙТАХ ПЕНСИЛЬВЕНІЯ І НЮ ЙОРК ЗНИЩИЛИ ДОРОБОК ТИСЯЧІВ, В ТОМУ СОТЕНЬ УКРАЇНЦІВ

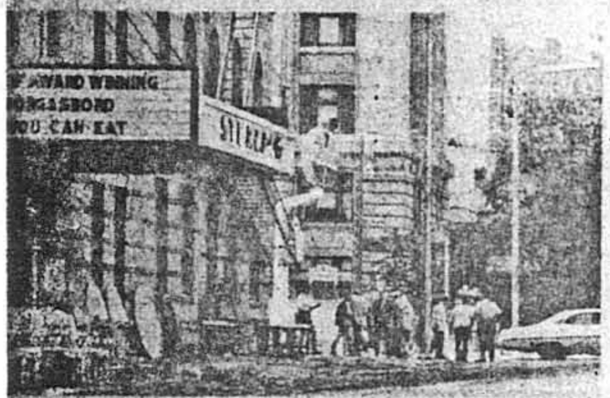
THE WYOMING VALLEY OBSERVER – July 2 to 8, 1972

Absolute proof of water level on pillars of Wilkes College Building.

Paper, tons of paper, stand unusable in front of Llewellyn Bros. Printing, Franklin Street, Wilkes-Barre.

Clean up at Hotel Sterling.

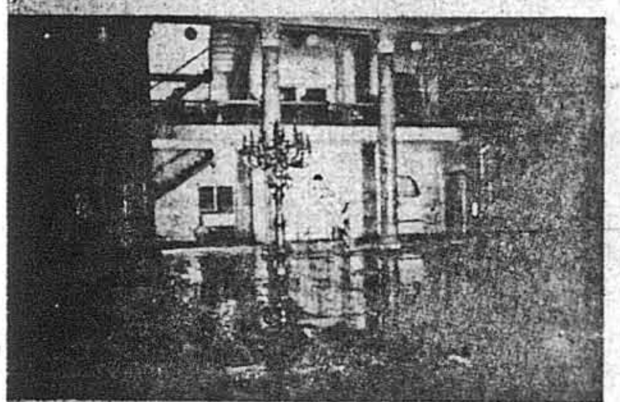
House stripped of its porches on Old River Road, Wilkes-Barre.

Atlas Mobile Homes, Old River Road Wilkes-Barre, carried into next block by flood.

Water from the broken dike dug holes and almost buried this home on Charles St., Wilkes-Barre, about 500 feet from the dike.

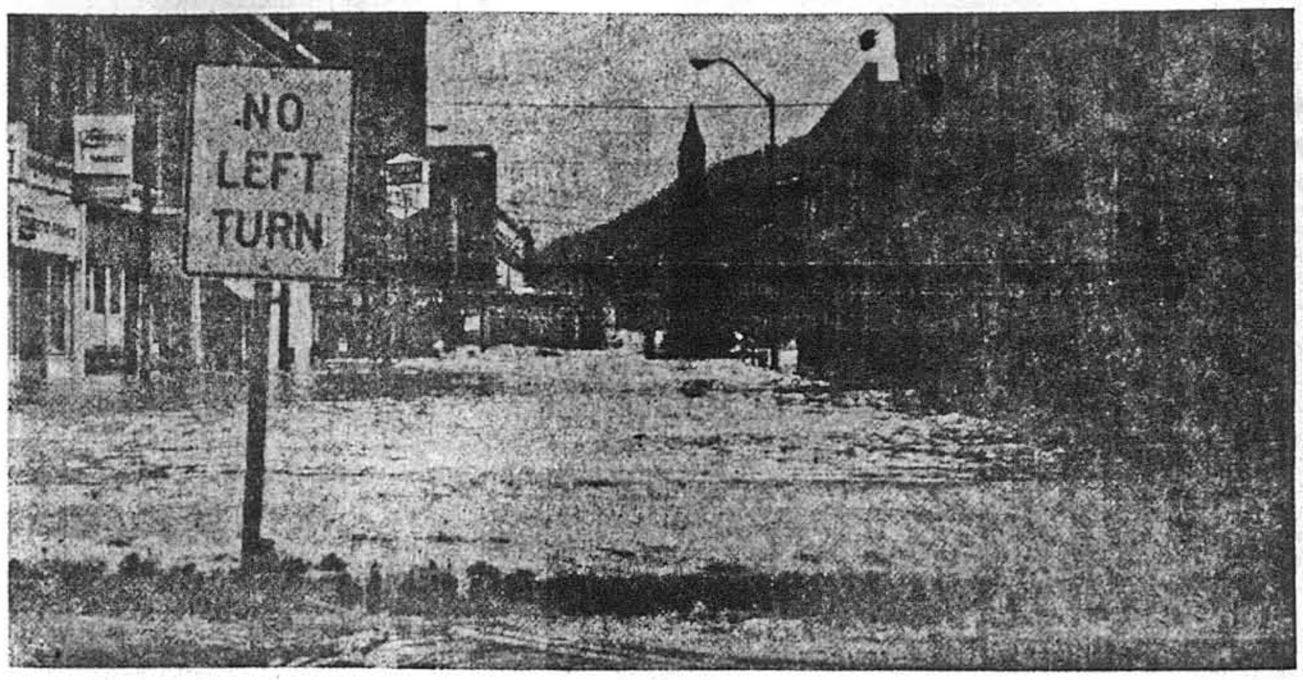

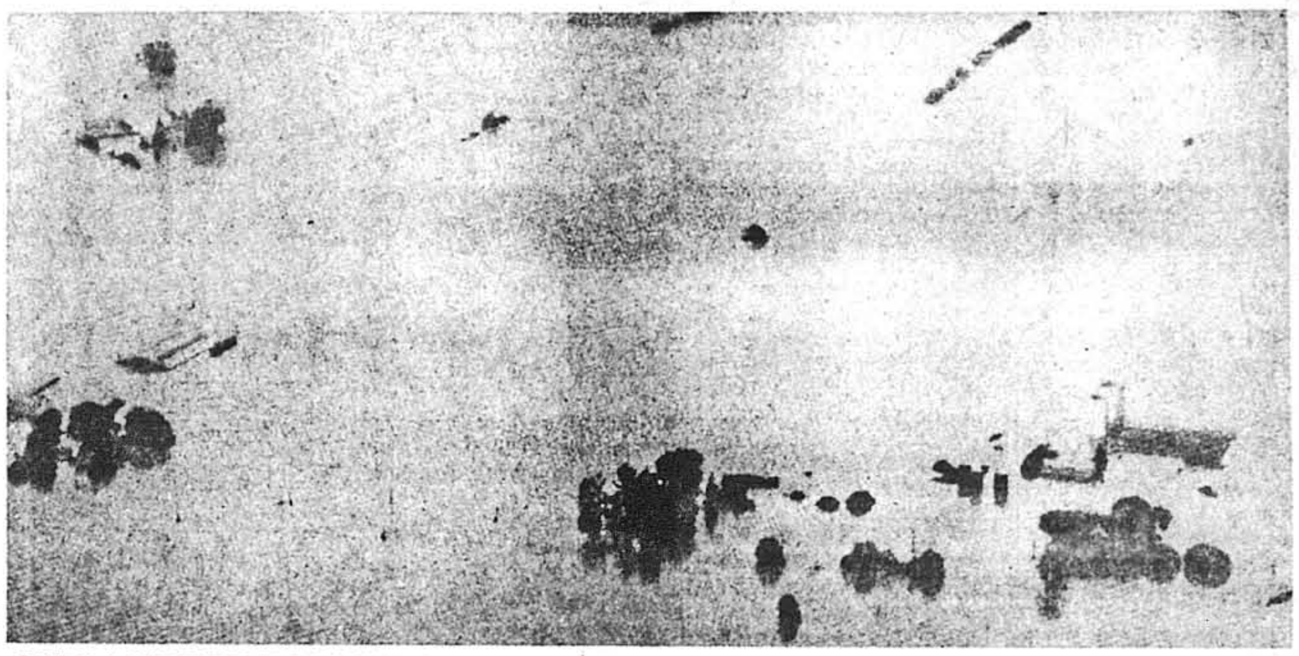
The Candlebra stands alone and lifeless in the once majestic lobby of the Hotel Sterling. The pillars, still doing their job, look on in disbelief.

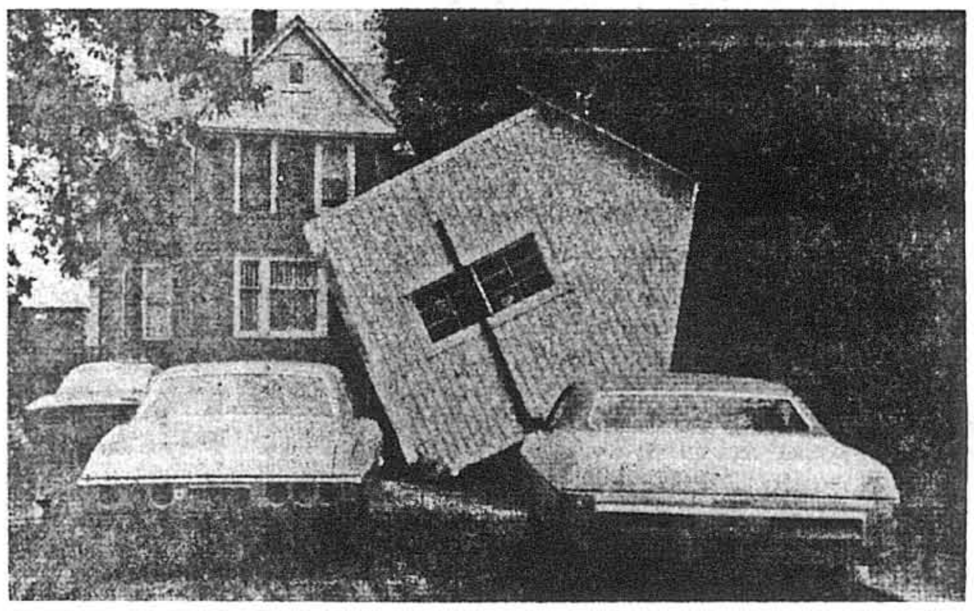
Charles Street -- the path of the water from the broken dike.

В РАЙОНІ ВІЛКС-БЕРРІ. Там, де перед гураґаном „Аґ нес" і повінню були чисті вулиці і чепурні доми та безжурно в достатку проходило життя, після гураґану і по вені залишилася майже суцільна руїна, що й видно на цих фотознімках, надрукованих на цілій сторінці (тут поменшені) газети „Вайомінґ Веллі Обсервер" з 2-го липня ц. р.

МІСТО І ОКОЛИЦЯ ПІД ВОДОЮ. На цих фотознімках, предрукованих з газети „Сандей Телеграм" в Елмайрі, Н. Й., з 2-го липня, показані залиті водою одну з вулиць містечка Корнінґ та фарми при дорозі ч. 352 в околиці Елмайри.

Гураґан у Корнінґ в околиці Елмайри, Н.Й., насамперед перевернув цю хату на авто, опісля повінь залила її водою.

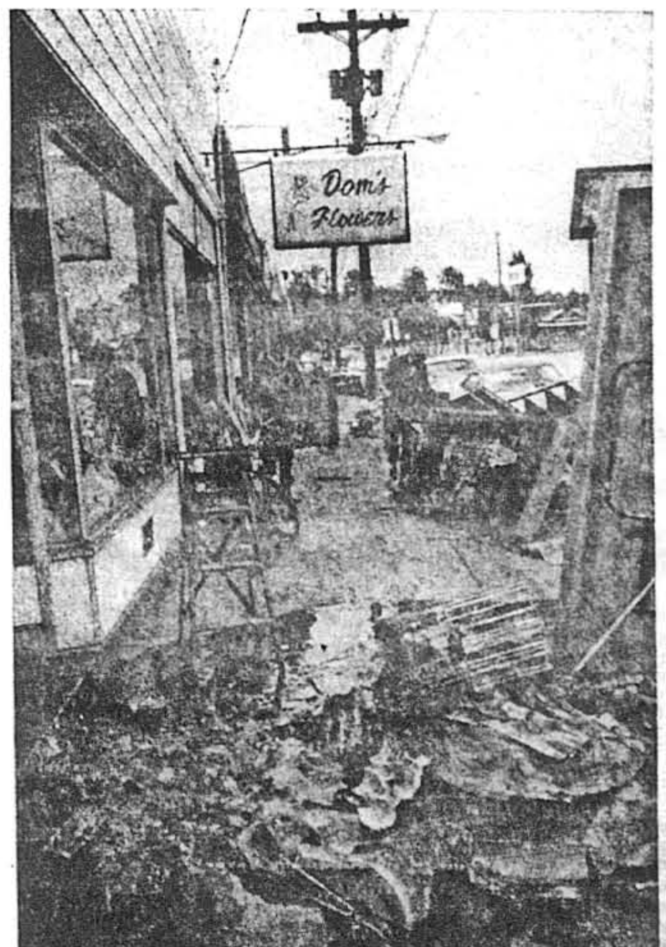
Одна з вулиць в долішній частині Вілкс-Беррі, в якій живе чи мало українських родин, після гураґану і повені.

Ще кілька днів тому, перед гураґаном, у цій чепурній тоді хатині у Вілкс-Беррі жила безжурно трудяща родина. Після гураґану з дому залишилася руїна а родина без даху над головою.

Так виглядала головна вулиця — Мейн Стріт — в Едвардсвіллі в Пенсильвенії під час повені. Після повені залишилися звалища і руїна.

В іншій околиці Елмайри тут колись не тільки продавали квіти, але й процвітало життя. Після гураґану і повені з усього залишилася руїна.

50-ЛІТТЯ УВУ В ПАРИЖІ

„Ювілеєм — іншим від інших" назвав проф. д-р О. Кульчицький 50-ліття Українського Вільного Університету, пишучи свою статтю до паризького „Українського Слова" напередодні свята у столиці Франції, яке було продовженням імпрез у Німеччині, З'єднаних Стейтах, Канаді, Австралії, Південній Америці, чи — останньо — в Англії. І вірно, — бо здебільша ювілеї поза межами Рідних Земель „позначені ноткою деякої меланхолії, наскільки виявляють інколи задовільний стан уже добутого, але й одночасно природну в еміграційних умовах нестачу сил і спроможностей до дальшого розгорнення праці". Ювілей УВУ не мав бути ані апогеєм, ані спочинком після успіхів, — він був подуманий як створення баз для продовження існування, отже в певному змислі мав бути в багатьох починах початком. Тому в багатьох місцевостях, Ювілей УВУ простягався на кілька днів, щоб бути справжньою культурною подією, що змушує до нової дії. Так було у Чикаго, Пассейку, Ню Йорку, Філядельфії, Денвері, Сан Франсіско, не інакше мало бути й у Парижі, місці осідку одної із Делегатур УВУ, очоленої проф. д-ром О. Кульчицьким, колишнім ректором УВУ і теперішнім продеканом Філософічного факультету. Ювілейний вечір в Парижі відбувся 16 червня.

І тут, як скрізь, минуле мало бути пов'язане з майбутнім конкретною, практичною працею. І коли проф. д-р Володимир Янів, як ректор, говорив про післанництво УВУ на підставі його розвитку, тоді один із викладачів УВУ, д-р Кирило Митрович накреслив у доповіді, що саме український науковий світ має зробити вже в найближчих днях для відповідного спопуляризування одної з наймаркантніших постатей нашого культурного життя, — нашого мислителя й мандрівного філософа Г. Сковороди у його 250-ліття. Д-р К. Митрович — за професією сам філософ, спеціяліст з ділянки Сковороди і його творчости — він підготовляє із цієї ділянки габілітаційну працю, і тому з глибоким переконанням, спертим на вивченні проблематики, зміг вказати, що український науковий світ винен визначній постаті нашого Сократа, дуже високо оцінювана чужими визначними науковцями, але завжди мало відомого у світі внаслідок дивної інерції, яку ми виявляємо при інформації зовнішнього світу. Тому плян святкувань менше стосувався того, що ми маємо зробити внутрі нашої спільноти, а більше того, як втягнути чужий науковий світ, і то втягнути його в рівній мірі у місці осідку УВУ... у Німеччині, що й у всіх місцях існування його Делегатур: Франції, Канаді й З'єднаних Стейтах.

Ювілейні святкування УВУ у Франції підкреслили факт, відомий уже з інших місцевостей, — тісного пов'язання УВУ із суспільністю. Місцева преса радо містила комунікати й статті організаторів, і сама жваво й спонтанно коментувала всі почини: Бібліотека ім. С. Петлюри відступила радо свою викладову залю на зустріч із громадянством, а громадянство цю залю виповнило по береги (деякі мусіли сидіти на коридорчику), чого вже давно у Парижі не було; молодь — здебільша доволі стримана при відвідуванні імпрез, які улаштовують старші — цим разом прийшла доволі численно.

Після відкриття свята проф. Кульчицьким, що вказав на спеціяльні завдання ювілею, після виступів ректора та д-ра К. Митровича, наступили привіти від Церков (о. шамб. М. Левенець і о. прот. Омельченко). Потім відчитано привіти від чужинного наукового світу: Міжнародної Вільної Академії Наук у Парижі (до якої оснування найбільше спричинився українець, проф. Олександер Шульгин, і останньо вона знову пожвавила свою діяльність завдяки українській групі (від Польської Бібліотеки та від польського Науково - Літературного Т-ва. Від українського наукового світу перший промовив проф. д-р В. Кубійович, голова НТШ у Европі та Директор Історично - філософічної Секції НТШ, що вказав на тісні зв'язки між УВУ й НТШ. Від господарів — від Головної Ради Бібліотеки ім. С. Петлюри вітав її голова проф. д-р П. Шумовський, а від своєрідного клюбу українських інтелектуалістів Парижу, від Українського Академічного Товариства — побажання складав д-р Арістід Вірста, сам довголітній викладач УВУ. Щоб не продовжувати черги промовців, від зорганізованого громадянства вітав УВУ інж. О. Мельникович, як голова Українського Центрального Громадського Комітету Франції, що нагадав кілька цікавих моментів із перших років УВУ у Празі (коли то сам інж. О. Мельникович у Празі студіював і був очевидцем перших кроків УВУ на тому терені). Від студентської молоді виступила студентка Ляриса Вітошинська, вказуючи на факт, скільки УВУ зробив у напрямі практичного розв'язування проблеми „батьків і дітей", намагаючися постійно організувати для молоді студійні семінарі і, уможливлюючи організувати самій молоді студійні дні під час Високошкільних Літніх Курсів Українознавства.

Від громадянства, як також від виступу інж. М. Маслов, який відзначив ролю УВУ і ентузіязм його професури й проводу, що призвів до нового розквіту нашої Альма Матер, і то майже в усіх можливих ділянках. Його виступ був переходом до неофіційної частини, — до безпосередньої зустрічі за солодким, яке підготовили дружини професорів, та при традиційній у Франції — чарці вина. Настрій був приємний та сердечний. Присутні мали нагоду оглянути виставку видань УВУ за роки праці у Мюнхені. Вони ще у приватних розмовах із професорами та викладачами УВУ інформувалися про новини із діяльности та пляни.

Приїзд ректора УВУ до Парижу використано для зустрічі членів Делегатури (19. VI.), під час якого докладно накреслено плян 250-ліття Г. Сковороди у Парижі та у Франції. У виконанні деяких постанов, проф. д-р В. Янів і проф. д-р О. Кульчицький відвідали 26 червня д-ра Г. Ролле, відомого французького католицького діяча, з яким наші миряни довгий час співділи на терені „Унум Омнес", який має нам допомогти зорганізувати Сковородинське Свято на терені Католицького Інституту (отже: Католицького Університету) у Парижі.

Н. Н.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД НЮ ЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ підтримав ліберальний закон про аборти. Члени Апеляційного Суду 5-ма голосами проти 2 голосів вирішили, що конституційні права американських громадян не стосуються зародку в материнському лоні. Апеляційний суд розглядав цю проблему на домагання професора фордгемського університету Роберта Бирна. Проф. Р. Бирн вважав і вважає далі, що ліберальний стейтовий закон, який дозволяє жінкам викидати дитину до 24 тижнів від її зародження, суперечить 14-му додатку до Конституції, яким забороняється відбирати іншим життя.

ДВІ СТАРШІ ВІКОМ СЕСТРИ з Ню Йорку, з Бронксу, Джулія Зуссмен і Ерміна Торре, вирішили на старість якщо не розбагатіти, то бодай добре себе забезпечити: вони підробили квиток Ню Йоркської стейтової льотерії й відіслали його, сподіваючись скоро одержати виграш в 50 000 долярів. Час минав, а чек не приходив. Врешті-решт прийшла до тих сестер поліція і їх заарештувала. Підробку виявив компютер, який кілька разів під час контролі квитка викидав його геть. Усі квитки, на які випадає виграш, переходять кількакратну перевірку.

СВІТЛИЙ МУЗИЧНИЙ ЛИСТОК

(Пам'яті Івана Задорожного)

Сл. п. Іван Задорожний

Мабуть, пам'ять людини— це найбільш почитна її книга, бо цю книгу вона гортає щоденно, протягом усього життя та вичитує у ній всі світлі й темні сторінки життя із свого прожитого віку. Як окрема людина, так і кожна організація має подібну книгу, із якої завжди має змогу вичитувати листи, із свого життя. Таку книгу-пам'ять має і Українська Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка. Одним із світлих листків і тій книзі належить і св. п. Іванові Задорожному — одному із колишніх диригентів згаданої капелі.

Іван Задорожний до капелі був запрошений, як мистецький керівник, тоді, коли капеля, повернувшись із успішного европейського турне, опинилася у найкрутнішому стані — вона із Европи привезла з собою в Америку величезний мистецький і моральний тріюмф, так само, немалу торбу фінансового дефіциту. А, щоб позбутися цього останнього непрошеного „тріюмфу", бандуристам треба було знову розпочинати нове турне по ЗСА і Канаді, щоб, як кажуть, рятувати ситуацію — збирати фонди і якось викарабкатись із 78-ми тисячного боргу (що з відсотками виніс аж понад 100 тисяч дол., за кін було повністю сплачено кредиторам). Крім того до капелі заіснувала була ще одна прикра ситуація: обидва її мистецькі керівники — Г. Китастий і В. Божик виїхали аж у Каліфорнію, залишивши капелю як на жаринці...

Тоді капелею заопікувався американський імпресаріо К. І. Креймер, зорганізувавши їй концертове турне по університетах, коледжах та музичних клюбах. У пошуках за керівником, вибір упав на Івана Задорожного. Задорожний без жадних вагань, охочим мистецький провід капелі для турне серед чужинців.

Це турне капелі, очолюване Задорожним, було другим тріюмфом кобзарського мистецтва серед чужинців. Задорожний, як здібний диригент, зумів представити капелю чужинцям з найкращого мистецького боку. Імпресаріо Креймер так був захоплений першим концертом капелі, що наперед розсилав по Америці вістку: „Я слухав бандуристів, це не тільки була найкраща музика, яку я чув будь-коли в своєму житті, але публіка вчора двічі вставала, овацийно оплескуючи їх". Десятки відгуків у пресі повністю підтверджували опінію імпресаріо. Зміст їх був переважно такого характеру: „Інстинктове відчуття, що його мають бандуристи відносно духа пісні, талант та вміння його використати та додатково провід такого досвідченого та чутливого музики, як диригент Іван Задорожний, витворили співання остаточно у „Великі традиції" — спів, що летить до висот, що зворушує серця, що розбуджує уяву та довго лишається в пам'яті" („Рантол Прес", Рантол, Ілл.). Переглядаючи архів — цінні рецензії, похвальні відгуки, теплі приватні листи окремих музикознавців, — можна сміло сказати, що це був один із успішних концертових періодів капелі на ниві творчого її життя. Період, у який капелі було відкрито двері до чужої душі.

Задорожний полюбив капелю дуже швидко. Як музик, він дуже високо цінував кобзарське мистецтво і навіть, як приватно висловлювався, бажав зв'язати своє мистецьке життя з ним. Це він доказав і на ділі. На приклад, коли мистецька комісія Комітету по побудові і відкриттю пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні не забажала мати капелю бандуристів на відкритті пам'ятника — щоб, мовляв, не скомпромітуватись перед чужинцями „примітивізмом". — Задорожний відстоював протилежне: щоб капеля бандуристів під час відкриття пам'ятника Пророкові була на першому місці! Внаслідок чого капеля прибула у Вашингтон на відкриття пам'ятника й мала аж три виступи: концерт у Конститушен Гол, виступ під час відкриття під пам'ятником, концерт на урочистому бенкеті. Правда, капеля на тій поїздці до Вашингтону дещо фінансово потерпіла (бо не отримала від комітету навіть того, що аматорські групи одержали), але з честю вшанувала Кобзаря і свого патрона... Трохи пізніше, того ж самого — 1964-го р. Задорожний подбав, щоб капеля виступила і в Ню Йорку, на Світовій Виставці з двома концертами під час Українського дня. На другому виступі Задорожний з'єднав капелю з симфонічним оркестрою, якою він також диригував, — й спільно було виконано „Закувала та сива зозуля".

За три з половиною роки (1962 - 1966) праці у капелі Задорожний виявив себе здібним мистцем у ділянці кобзарства. Обидві концертні тури по ЗСА і Канаді під його керівництвом увінчалися великим мистецьким і моральним успіхом для капелі. Бо ж достукатись українською піснею у душу чужинця — це не така проста справа. Але цього досягнув Задорожний!

Одначе, не судилося Задорожному бути серед бандуристів довший час. Примхлива доля завчасно обірвала йому музичну струну: раптова тяжка хвороба зборола фізично і 11-го лютого 1972 р. спинила його життя. І на цвинтарі у Бавнд Бруку насипано ще одну могилу — поховано ще одну людину, що любила Україну, її народ, її пісню... Григорій Китастий — теперішній мистецький керівник капелі бандуристів, виступаючи з прощальним словом над домовиною Покійного, сказав що українська еміграція утратила генерала корпусу мистецтва. Ці слова мистця про мистця не були перебільшенням. Так, Покійний справді був великим серед українських мистців.

25-го березня ц. р., з нагоди сороковин Покійного, Українська Капеля Бандуристів і хор „Трембіта" у Детройті відправили панахиду у церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Панахиду відправив о. ігумен І. Лотоцький при величавому співі чоловічого складу хору „Трембіта", під мистецьким проводом д-ра Богдана Кушніра. Опісля у клюбі „Червник" було влаштовано спільні поминки, де члени обидвох мистецьких груп обмінялися теплими спогадами про Покійного свого друга.

Так, серед нас не стало генерала мистецтва. Залишився тільки світлий музичний листок у нашій найбільш почитній книзі-пам'яті.

Ярослав Сена, Володимир Кучер, Федір Федоренко

„З РОСІЙСЬКОЇ, АБО УКРАЇНСЬКОЇ"...

Щоб вступити до Калинівського Технологічного технікуму, Вінницька область, треба здавати іспити з різних дисциплін, у тому числі „з російської, або української мови і математики". Вступники до Дрогобицького нафтового технікуму можуть здавати іспити „з української або російської мови". Київські середні медичні заклади, оголошуючи в „Молоді України" з 5-го липня про набір студентів та іспити, не вказують, якою мовою їх можна чи треба здавати, подаючи лише таке: „Вступні екзамени з 1 червня по 20 серпня". Розташований в Українській ССР, у Ясинуватій на Донеччині, Будівельний технікум транспортового будівництва взагалі не потребує української мови: „Вступні екзамени провадяться з російської мови (диктант) і математики".

Матуральний іспит в Школі Українознавства в Сиракюзах

На 18-му році існування нашої школи відбувся 13 і 20 травня ц. р. 5-ий із черги матуральний іспит, який був рівночасно другим, щодо скількости а б с ольвентів. Найбільше число було 17 (1964 р.), а найменше 2 (1961 р.). Двічі було по 6 (рр. 1969 і 1971). У цьому році склало матуральний іспит 8 абітурієнтів, а саме: Стефа Волозовська, Андрій Войтович, Лідія Войтович, Богданка Кміцикевич, Адріян Логуш, Роман Логуш, Христина Свєнціцька, Оксана Сеник.

Досі закінчило нашу школу матуральним іспитом 39 учнів. Число не велике, але й не мале в порівнянні з другими, навіть більшими громадами.

Коли ми зважимо серед якого оточення приходиться виростати нашій молоді, на які жахливі впливи вона є наражена кожного дня, то факт, що 39 учнів нашої громади протягом 12-ти років потрапило протиставитись впливам свого довкілля, не зробило собі суботи вихідним днем, а здобуло знання з українознавства на рівні середньої школи, дає нам підставу радіти і дорожити нашою школою. Наша школа — це найбільше добро нашої громади. Вона ж бо об'єднує всю українську молодь без різниці віровизнання чи організаційної приналежности дітей, чи батьків. Вона навчає рідної мови, історії, культури, а теж у вищих клясах познайомлює молодь з українськими проблемами в Україні і на еміграції, та цим підготовляє її до активного життя серед нашої громади в діяспорі.

Наші цьогорічні абітурієнти зацікавились життям і діяльністю сучасного молодого покоління в Україні, чого доказом є факт, що маючи до вибору при письмовій матурі три теми, всі абітурієнти вибрали з історії тему про молодого історика Валентина Мороза, а з літератури більшість вибрала про творчість Василя Симоненка.

Можемо вважати це відрадним явищем, що нашим молодим абітурієнтам заімпонувало сучасне молоде покоління в Україні, серед якого бачимо багато сильних характерів й великих індивідуальностей. Бо хоч виховували їх в комсомолах, хоч годували їх від зарання ідеями інтернаціоналізму і комунізму, то в противагу тим ідеям виплекали вони у своїх серцях безмежну любов до України: „Україно, ти моя молитва, Ти моя розпука вікова" ... читаємо у віршах Симоненка. А засуджений вдруге на довголітнє ув'язнення молодий історик Валентин Мороз називаючи Україну „квіткою, що виросла серед снігів" гостро засуджує усіх тих, кому байдужа доля України. Очікуючи поновного присуду він твердо заявляє: „Тяжко є жити за тюремними гратами, але ще тяжче не шанувати себе самого"! Не може теж не заімпонувати молодим людям така людина, як Лукіяненко, який перебуваючи в мордовських лагерях заявляє: „Коли б я залишився єдиним українцем на цілому світі, то я і тоді був би за Україну".

Пізнавши отже життя і творчість молодого покоління в Україні, а теж їхню безмежну любов до України, можна припускати, що наші молоді абсольвенти не будуть байдужі до наших проблем у майбутньому й не будуть стояти осторонь українського з о р г а н і зованого життя.

Склад Іспитової комісії був такий: голова — проф. Осип Залеський (делегат Шкільної Ради), заступник — Марія Логаза, директор школи і екзамінатор з історії і культури, члени: о. шамб. Василь Середович катехит катол. віровизнання, о. Павло Шпірук, катехит правосл. віровизнання, Надія Сеник, екзамін. з мови і літератури, д-р Евгенія Єржківська — екзамін. з географії.

Трое абітурієнтів склало іспит з відмінним поступом, один з дуже добрим, а 4 з добрим.

Святочна р о з д а ч а свідоцтв іспиту зрілости відбулася в суботу 3-го червня ц. р. на годину раніше перед забавою, яку влаштував для абсольвентів Батьківський Комітет.

Члени Іспитової к о м і с і ї зайняли місця за президіяльним столом, а побіч них, на окремо визначених місцях сиділи абсольвенти. Було всіх 7, один був відсутній. Програму започатковано молитвою, яку провів о. Павло Шпірук. До а б с о львентів промовили обидва отці: о. шамб. Василь Середович і о. Павло Шпірук, директор школи Марія Логаза, від абсольвентів прощала школу і вчителів Лідія Войтович, а після роздачі дипломів промовляла ще довголітня опікунка цієї кляси Надія Сеник. Від громадянства промовляв мгр Микола Дупляк, заступник Відділ УККА, а від Батьківського Комітету д-р Святослав Клюфас. Він теж вручив абсольвентам від Батьківського Комітету по одній квітучій рожі.

Від Управи Школи абсольвенти дістали в нагороду українські книжки, а теж „Заповіт" Шевченка на різних мовах світу і серію карток з видами і будівлями України.. Програму закінчено молитвою, яку провів о. шамб. В. Середович.

Цьогорічне таблю виготовив один із абсольвентів, Роман Логуш, який має великі мистецькі здібності і який уже прийнятий на вищі студії мистецтва в Ню Йорку.

Управа Школи Українознавства в Сиракюзах

Загальні Збори ТУІА у Філядельфії

24-ті загальні збори філядельфійського відділу ТУІА, Т-ва Українських Інженерів Америки, якими проводила президія: Є. Филипович — голова, С. Хариша — містоголова і В. Медуха та О. Вонторський — секретарі, відбулися 17 червня ц. р. в залі УСО „Тризуб" у Філядельфії.

Згідно зі звітами уступаючої Управи Відділ нараховує 130 членів. Збори вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять покійного інж. Б. Лучаковського, громадського діяча і одного з основників Відділу. Під час каденції уступаючої Управи видано „Інформаційний Бюлетень", влаштовувано ширші сходини з рефератами і фільмами на актуальні теми, підготовано наукову конференцію і імпрези товарисько-розвагового характеру.

Відрадним явищем була велика участь (ок. 600 осіб) молоді в традиційному балю й бенкеті, з якого дохід призначується від довгих років на стипендійно-наукові і народні цілі.

Уділено стипендії на українознавчі студії при Гарвардському й Пенсильвенійському університетах. Призначено суму 250 дол. для УВАН і 200 дол. для УВУ. Уділено датки на такі цілі: табори Пласту, СУМА і ОДУМ, „Рідна Школа", школа СУМА, школа церкви св. Покрови, фонд Верховного Архиєпископа, літературний конкурс Пласту, курінь „Чортополохи".

Члени уступаючої Управи були учасниками торжеств з нагоди 5-го Архиєпископського Синоду в Римі, 50-літнього Ювілею УАПЦеркви, вислали делегацію на Світовий З'їзд українських інженерів у Торонті, активно співпрацювали з місцевим відділом УККА та включилися в загально-громадську акцію у справі оборони переслідуваних братів в Україні. Гостро також реагували і ставали в обороні прав нашої Церкви і народу перед телевізійними і радіовими станціями.

На пропозицію Контрольної комісії уділено уступаючій Управі абсолюторію із признанням. На пропозицію ж Номінаційної комісії вибрано головою Відділу інж. Б. Захарчука та Управу: В. Коженьовського — містоголову, В. Медуху — секретаря, М. Пеленську — секр. повідомлень, І. Даниленка, — фін. референта, д-р Л. Заїку — скарбника, І. Пак — імпрез. референта, Р. Левицького — орг. референта і Є. Филиповича — адм. референта.

Новообраний голова накреслив плян праці Відділу на найближче майбутнє, поклавши натиск на потребу приєднування в члени Т-ва молодшу генерацію наших інженерів, на потребу змінення співпраці з українськими науковими, професійними, студентськими і громадськими інституціями і на конечність затіснення товариського співжиття самих членів Відділу та їх родин.

На внесок Резолюційної комісії загальні збори схвалили резолюції:

1) Збори висловлюють признання Високопреосвященнішому Митрополитові Мстиславові за його успішні заходи для об'єднання українських православних Церков в одну Українську Автокефальну Православну Церкву.

2) Збори прийняли до відома, із вдоволенням, відбуття 5-го Синоду УКЦеркви, як також переведення нарад Постійного Синоду і висловлюють побажання, щоб прийшло до співпраці між єпископами і організованим представництвом мирянського руху для добра дальших змагань у напрямі повної автономії нашої Католицької Церкви.

3) Збори глибоко схвильовані новою хвилею московсько-комуністичного терору в Україні всупереч всім постановам Хартії Прав Людини і всіх цивілізованих норм. Збори закликають усе українське громадянство включитись у протестаційну акцію, щоб розкрити перед очима світу жорстоке обличчя червоного московського імперіялізму.

4) Збори вважають, що вже найвищий час, щоб в зорганізованому житті нашої громади в діяспорі покінчити раз на завжди з анахронізмом партійних і групових міжусобиць, що відвертають увагу громади від дійсних проблем і створюють серед неї гетове роздріблення.

5) Загальні збори вітають і піддержують старання Конференції Українських Академічних Товариств для осягнення загально - громадської консолідації українців в Америці.

6) Загальні збори апелюють до проводів усього українського зорганізованого життя присвятити більше уваги, праці та матеріяльних засобів для нашої молоді, а зокрема в ділянках культурно-освітній і виховання провідних кадрів.

В. М.

Українці у Форт Вейн, Індіяна

Форт Вейн, Індіяна — це місто, яке лежить на роздоріжжі поміж Детройтом - Чікаґо та Люївилл Кентакі. Знане воно з двох індустрій „Дженерал Електрік" і „Маґнавокс" та багатьох інших.

Українське поселення у Форт Вейні почалося у 1949 році. Форт Вейн має дві українські православні церкви Митрополита Мстислава і Єпископа Григорія. Православна громада багато чисельніша за католицьку, але й українцям католикам вдалося щасливим збігом обставин, по довгих стараннях удалося дістати українського католицького священика з Югославії. Їх Ексц. Я. Габро та канц. В. Білинський все дуже приязно ставились до громади, а вкінці, коли заіснувала можливість Їх Ексцеленція оснував місійну церкву, за що громада невисказано вдячна.

Українці від початку свого поселення у Форт Вейні популяризують українське ім'я, включаючись у різні імпрези — показуючи, де тільки можна українське мистецтво, штуку, ношу - культуру. Українські діти дуже часто появляються танком. 18 березня ц. р. українська громада відзначила Шевченківські роковини святочною академією з участю піяніста-віртуоза Р. Рудницького та солістки В. Биковець з Детройту.

У Форт Вейні від 8 - 16 липня відбуватиметься „Трі Ріверс Фестивал". Мейор міста запросив українців взяти участь у цьому фестивалю. Фестиваль почнеться парадою через місто. Український похід, буде супроводити велика мапа України на відкритому авті, прибраному українськими прапорами. За нею ідуть українські козаки, пані і панове в українській ноші та група молодих танцюристів. 16-го липня це Український День. Цього дня наші пані попишуться українськими потравами та печивом. Молоді дівчата у народних строях продаватимуть писанки. Плянується також виступ юних бандуристів та інші імпрези. Коли йдеться про українську справу то всі разом по-дружньому працюємо.

Українці Форт Вейну запрошують усіх, у кого можність і бажання, загостити до нас, а може комусь, кому сприкрилось велике місто й прийде охота переселитись до нас. Є можливості на працю.

Я. Стрільбицький

„У ЧУЖОМУ ПІР'Г" В ВИНДЗОРІ

Виндзор, Канада. — 5-й драматичний фестиваль Союзу Української Молоді Канади, СУМК, відбувся заходами Союзу Українок Канади. Змагалися 6 відділів СУМК, показуючи п'єсу - казку Марії Підгірянки „У чужому пір'Г". Нагороду за найкраще виконання п'єси одержав Відділ ім. Ярослава Мудрого в Гримзбі, найкращою акторкою виявилась Ганя Феленюк із Виндзору, а актором — Тарас Бродгед із Гамільтону. Нагороди вручила голова Східної Екзекутиви Союзу Українок Канади п-і М. Телега.

Підсумки маніфестації в обороні нескорених у Філядельфії

На засіданні громадського комітету в обороні нескорених 22 червня принято наступний звіт голови комітету д-ра І. Скальчука, резолюції, прийняті на маніфестації в обороні нескорених у Філядельфії 6 травня 1972 р. негайно таки зараз після маніфестації вислано у такі місця: президент ЗСА — Річард М. Ніксон, секретар стейт департаменту — Вілліям П. Роджерс, амбасадор ЗСА при ОН — Джорж Буш, делеґат ЗСА при Комісії прав людини ОН — Ріта Гавзер, генеральний секретар ОН — Курт Вальгайм, сенатор — Річард С. Швайкер, сенатор — Гюґ Скатт, сенатор: Роберт Доле, — голова Крайового Комітету Респ. Партії, Лавренс О'Брасн — голова Крайового Комітету Дем. Партії, стейтова леґіслятура — стейту Пенсильвенія, губернатор Пенсильвенії — Мілтон Дж. Шеп, сенатори та стейтові репрезентатори — разом 7, федеральні конґресмени від стейту Пенсильвенії: разом 28, посадник міста Філядельфії — Френк Л. Ріццо, щоденники, телевізійні та радіові станції — разом 12; разом понад 60 листів та резолюцій вислано.

8 травня 1972 р. конґресмен Йошуа Айлберґ виголосив у Конґресі у Вашинґтоні промову до маніфестантів в обороні нескорених у Філядельфії, як теж вніс до конґресового рекорду резолюції, прийняті аклямацією на Маніфестації, разом із своєю промовою.

16 травня 1972 р. стейтова пенсильвенійська леґіслятура прийняла в обороні українських інтелектуалів резолюцію, в основу якої лягли резолюції Філядельфійської Маніфестації. Наступні стейтові репрезентанти були спонзорами цієї резолюції: Вілліям С. Рибак, Джон Пізак, Рассел Ковалишин та Герберт Файнеман. Ця резолюція була вислана стейтовою леґіслятурою до президента Р. М. Ніксона та до секретаря ОН — Курта Вальдгайма.

У президента Ніксона листовно інтерв'ювали в справі переслідування українських інтелектуалів наступні конґресмени: Йошуа Айлберґ, Вілліям Дж. Грін та пенсильвенійська стейтова леґіслятура.

У Державному Департаменті листовно інтервювали: сенатор Ричард С. Швайкер, та конґресмени: Едвард Г. Байстер і Фред Б. Руней.

До 20 червня 1972 р. голова Відділу УККА д-р Іван Скальчук у справі переслідуваних українських інтелектуалів одержав відповіді від таких установ або політичних, високопоставлених діячів: Об'єднані Нації — Комісія Прав Людини, Державний Департамент ЗСА, Амбасадор ЗСА при ОН — Дж. Буш, Стейтова леґіслятура стейту Пенсильвенія, сенатор Роберт Доле — голова Крайового Комітету Респ. Партії, сенатор—Гюґ Скатт, сенатор Ричард С. Швайкер (спонзор резолюції „Український День Незалежности"); конґресмени: Йошуа Айлберґ, 4-ий конґ. дистрикт, Вілліям Дж. Грін — 5-ий конґ дистрикт, Едвард Г. Байстер — Нижній Бакс Кавнті, Фред Б. Руней — 15-ий конґ. дистрикт, Лавренс Кофлін — 13-ий конґ. дистрикт, Джон Г. Вейнер — 9-ий конґ. дистрикт — Честер і Західній Делавер, Гус Ятрон — 6-ий конґ. дистрикт; посадник міста Філядельфія — Френк Л. Ріццо, стейтовий репрезентант Вілліям С. Рибак, радіостанція Кей Вай Дабл'ю.

На філядельфійській Маніфестації — промовляли: конґресмен Йошуа Айлберґ та стейтовий сенатор Роберт А. Ровнер. Радіостанції КейВай Дабл'ю да Дабл'ю Сі ай Ю в дні Маніфестації 6 травня б. р. передавали інтерв'ю з головою місцевого Відділу УККА д-ром Іваном Скальчуком, а всі три телевізійні станції: 3, 6 та 10 у вечірніх програмах у год. 6-ій та 11-ій вечора передавали досить обширно перебіг та похід маніфестантів в обороні нескорених. Англомовна преса подала тільки скромні нотатки про Маніфестацію.

Цю маніфестацію в обороні нескорених, переслідуваних в Україні можна уважати за одну із найбільш удатних, коли йдеться про інформацію англомовного світу, хоч кількістю маніфестантів ця Маніфестація аж ніяк не була імпозантною!

(Б.)

У листі з України згадано про візиту Р. Ніксона та про стан церков

Мюнхен. — Тижневик „Шлях Перемоги" з 9 липня помістив уривок з листа з України, в якому, між іншими повідомленнями, сказано: „Ваш адміністратор Ніксон наробив у нас багато шуму. Він ніби щось і ніби нічого. А по щирости осталася велика загадочність і недовір'я.

Про релігійність серед українського народу автор листа пише: „Загально люд держиться своєї віри і не жалує гроша на піддержку її. Також і священикам живеться добрим—добре. Тепер навіть зачався приріст священиків. Священиків наймає церковна громада і їх оплачує зі своїх доходів. Дохід є, бо нарід не жаліє гроша, бо немає його для чого зберігати. Поля не купиш. А на що потрібно, вистачає. Навіть на кладовищі зачинають вже будувати гробниці".

В іншому листі, зі Львова, сповіщається, що понад 1 000 родин місцевих жителів мали дістати нові квартири, але їм усім несподівано відмовили, після 5 років вичікування: „Всі вони мусіли відступити під пресією „старшим братам" з Москви, які приїжджають навчати українських дітей „настоящої русскої" мови. З ними водночас приїдуть їхні родини". До Львова мають переселити тисячу російських вчителів, викладачів російської мови у місцевих школах.

Річний іспит-концерт

17 червня, 1972 р., Музична Студія Ігоря Білоґруда в Чикаґо влаштувала свій 21-ий річний іспит - концерт. Музична Студія професора Білогруда начислює около сорок учнів, від першого року навчання музики до вже добре заавансованих учнів, котрі не зважаючи на студії в університеті продовжують далі свою музичну освіту.

Батьки й запрошені гості зійшлися, щоб послухати цікаву і різнородну програму концерту, слідкувати за грою і виконанням поодиноких творів, та грою на два фортепіяни, композиторів: Дебюссі, Шопена, Ґріґа, Ревуцького, Барвінського, Бетговена, Шуберта - Стайнера, Бетговен - Терен, та багато інших.

Іспит - концерт, котрий складався з двох частин розпочав Білогруд, вітаючи зібраних батьків та гостей. Першу частину, в якій висту пали молодші учні розпочато грою на два фортепіяни. У другій частині виступали вже старші, добре заавансовані в музиці учні, виконуючи складні і високотехнічні твори. Під гучні оплески іспит - концерт закінчили Ляура Білогруд та Андрій Кассараба, виконуючи Де Фалля - Браґґіотті „Річуал Фаєр Денс" на два фортепіяни. Бачилося техніку, вправу і старанну підготову усіх учнів, та відчувалося руку доброго й висококваліфікованого професора, котрий вимагає від них пильної і наполегливої праці.

Наприкінці за пильність і послідовність відзначено, з молодших учнів Марту Качмарик, Уляну Боднар, Константину Яремчук і Джанел О'Брасн, а зі старших відзначено Христину Харкевич та Андрія Кассарабу.

Т. Р.

Великий успіх піяністки Ждани Кравців - Скальської

29 квітня 1972, о год. 8-ій вечора в залі Марії Стиссер у Вашинґтоні, Д.К., відбувся спільний концерт нашої талановитої піяністки Ждани Кравців-Скальської та басабаритона Алена Емерсона.

Ждана Кравців-Скальська

Програма концерту складалася з трьох частин. У першій частині концерту виступала Ждана Кравців-Скальська в ролі акомпаньяторки для збірки пісень Ф. Шуберта, які відспівав Ален Емерсон. Акомпаньювати лідер це не легка справа. Піяніст мусить мати не лише добру техніку, але й розуміти кожну пісню, правильною інтерпретацією надати настрій та помогти співакові осягнути всі нюанси від субтельного до драматичного виразу. Не всі піяністи спосібні бути й добрими акомпаньяторами. Тому ми були захоплену великою музикальністю, яку задемонструвала п-і Скальська в цій тяжкій і скомплікованій ролі. Публіка щиро нагородила довгими оплесками співака і піяністку.

У другій частині концерту, Ждана Кравців - Скальська виступила як солістка. Піяністка відкрила цю частину прелюдами Ф. Шопена. У них виказала співучу мелодійність, легкість та делікатні нюанси, яких вимагає музика Шопена, зокрема в цих прелюдах. Найбільше були ми захоплені кришталево чистим і чудовим звуком тону, який піяністка зуміла витягнути з цього прекрасного інструменту Стайнвея. Кожний прелюд був виконаний мов перлина, а всі разом творили чудову цілість. Спеціяльно зі захопленням і чуттям заграла піяністка, другий з черги „Прелюд г-моль".

Одним з найбільше цікавих моментів концерту було виконання Берцеза Дес-дур. Ця композиція Шопена побудована на одному незмінному акорді в лівій руці з блискучо - ніжними пасажами, а в правій, є надзвичайно вимагаюча. З легким і чистим доторком піяністка витворила оксамитні тони і влучно передала дрімливий і розкішний настрій колискової. Відчувалося, що у виконанню цієї речі цілковито злилися почуття піяністки і композитора. На кінець цієї частини наша піяністка заграла „Баляду Ас-дур" Шопена, яка була найвищим пунктом концерту. У цій баляді талановита Ждана Кравців-Скальська виявила себе на високому рівні з технічного і з інтерпретацій ного боку. Кожна фраза була обдумана — від ніжних моментів до розмаху великої драматичности.

Ждана Кравців-Скальська добре розуміє музику Шопена і в своїй інтерпретації його творів є зрілою артисткою. Довго і щиро оплескувала публіка нашу молоду піяністку. Більшість цієї, переважно американської публіки, була музикально добре зорієнтована, складаючися з піяністів, професорів, співаків та інструменталістів.

У третій частині Концерту Ждана Кравців-Скальська ще раз із співаком Аленом Емерсоном акомпаньюючи йому в збірці лідер Р. Шумана „Любов Поета" до тексту німецького поета Г. Гайне. Піяністка зуміла в чудових акомпаньяментах передати низку різних настроїв надхнених німецьким романтизмом. Скрізь відчувалося повне порозуміння між солістом і акомпаньяторкою. Піяністка підхоплювала всі тонкі інтерпретовані співаком нюанси пісень і в своїх акомпаньяментах віддзеркалювала всі емоції — чудових мелодій.

Коли втихли останні мрійливі тони цього циклю пісень, публіка виявила признання виконавцям бурхливими оплесками.

Свою музичну освіту Ждана Кравців-Скальська набула в Українському Музичному Інституті, де закінчила концертовий курс кляси відомого піяніста проф. Р. Савицького. Дальші студії продовжувала у проф. О. Музиченка та у вчительки Інституту Кертіс Е. Соколоф.

Ждана Кравців-Скальська є свідомою українкою і, де лише може виконує українські твори для чужинців. Наприклад, з початком цього року наша піяністка виступила в „Етікал Сосаєті", де грала твори виключно українських композиторів Барвінського і Нижанківського. Радо і часто виступає на українських імпрезах у Вашинґтоні та околиці. Ждана Кравців-Скальська має родину, мужа проф. Аскольда і трилітнього синочка Святослава, як також є професором математики у Монтґомері коледжі. Віримо, що не зважаючи на дуже обмежений час, наша піяністка скоро знову дасть себе почути у Вашинґтоні та інших містах.

М. Брездень - Сербин

Із діяльности УІТ у Канаді

Монтреаль (М. А.) — З нагоди цьогорічного з'їзду Канадійської Асоціяції Славістів філія Українського Історичного Т-ва в Монтреалі улаштувала в Українському Клюбі зустріч з учасниками з'їзду — українцями, прибулими з різних міст Канади. Зустріччю керував професор Квебецького університету Роман Сербин, секретар місцевої клітини УІТ, з участю 30 гостей і учасників з'їзду Канадійської Асоціяції Славістів та інших з'їздів Канадійських Наукових Товариств.

Привітавши гостей проф. Сербин передав слово проф. М. Р. Луполові, який поінформував присутніх про плян складення історії українців Канади. Роздавши перший надто ще загальний плян такої історії проф. М. Лупул закликав присутніх допомогти йому знайти авторів поодиноких розділів історії, оскільки ця праця буде збірним трудом різних учених.

Проф. д-р І. Лисяк Рудницький, який, як і проф. Лупул є професором Альбертського університету доповнив дані проф. Лупула, а опісля в дискусії висловлено різні пропозиції та доповнення, які варто взяти до уваги при остаточному здійсненні пляну. Історія українців у Канаді повинна бути виготовлена протягом наступних 3-5 років.

З черги проф. І. Лисяк Рудницький подав огляд своїх думок з приводу можливостей розвитку української політичної думки в сучасній Україні. Доповідач прийшов до переконання, що чотири різні табори, які постали на Україні до революції і якоюсь мірою брали участь в подіях 1917-20 років та пізніше, себто демократично - народний, монархістичний (гетьманський), націоналістичний і комуністичний діють на Україні дотепер і остаточно синтеза відбуватиметься на базі цих чотирьох угрупувань. Нажаль уже не було часу обговорити цю доповідь, бо учасники вечора повинні були вертатися на з'їзд славістів.

ТЕРМІНОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ми бачимо, що вони роблять корисну працю для українських в'язнів.

Чому д-р Савчак ані словом не згадав про нашу діяльність? Власне наш Комітет оплатив оголошення в американському журналі „Коментері" (тираж 80 000) з листом жидівського діяча Авраама Шифрина в обороні Юрка Шухевича. Наш Комітет також оплатив оголошення в американському журналі „Ню Йорк Рев'ю ов Букс" (тираж 100 000) в обороні Івана Світличного, Євгена Сверстюка і Вячеслава Чорновола. Комітет зорганізував „тіч ин" у Гарвардському університеті в справі останніх арештів в Україні. Комітет започаткував акції проти режимового поета Євгена Євтушенка, про які писав журнал „Лайф". Комітет змобілізував 11 сенаторів і конгресменів, щоб звернулися до президента Ніксона напередодні його поїздки до СССР, щоб той порушив питання українських в'язнів. Вони це зробили і надіслали нам копії своїх листів до Президента. Про працю Комітету прихильно писали сенатори Кеннеді, Баклі, Джевітс, Гомфрі і ряд інших. Чи ті всі старання можна кваліфікувати як „лінію Фулбрайта і (посередньо) — Кремлю"? Чи можна про це писати як про „брак національної ідентичности"?

Сподіваємося, що читачі „Свободи" не дадуть себе зловити на безпідставні обвинувачення д-ра Савчака. Наш Комітет здобув певні успіхи і має широку базу прихильників, ми будемо продовжувати нашу працю на добро наших братів в тюрмах і концтаборах СССР. Закликаємо читачів „Свободи" нам далі допомагати.

Роман Купчинський
секретар Комітету для Оборони Радянських Політичних В'язнів

У НЮ ЙОРКУ 18 000 НАРКОМАНІВ діставали медичну допомогу від міста в серпні 1971-го року, а цього року в травні таких осіб було вже понад 37 000.

Ділимося сумною вісткою, що в середу рано, 12-го липня 1972 року, померла на 84-ому році життя

бл. п. АННА МОНДИК з дому Бойко

ПАНАХИДА в п'ятницю вечером в похоронному заведенні Литвин & Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 15-го липня 1972 р. з того ж похоронного заведення о год. 8-ій ранку до української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., відтак на цвинтар Evergreen.

Горем прибиті:
БЛИЖЧА І ДАЛЬША РОДИНА І ЗНАЙОМІ

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

з глибоким сумом повідомляє всю українську Громаду, що в понеділок, 10-го липня 1972 р. відійшов у Вічність

Проф. Д-р ІВАН РОЗГІН

Почесний Голова ОУВЛ, головний редактор „Інформативного листка". Похоронні відправи почалися в середу, 12-го липня 1972 р. в Детройті, Мич. а звідтам Тіло Покійного перевезено на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н.Дж.

ВШ. Родині Покійного сердечні слова співчуття складає:
ГОЛОВНА УПРАВА ОУВЛ
І Редакційна Колегія „ІНФОРМАТИВНОГО ЛИСТКА".

МекҐОВЕРН ЗДОБУВ ДЕМОКРАТИЧНУ КАНДИДАТУРУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

було видно з становища, яке перед голосуванням займали оборонці і противники „звіту меншости". Обидві сторони покликувалися на ті самі постанови партійного правильника, з тією різницею, що кожна сторона інакше інтерпретувала ці постанови.

Ключеву ролю у тому всьому відіграв, безперечно, голова Крайового Комітету Демократичної партії, Лоренс О'Брасн, який, виконуючи обов'язки тимчасового голови конвенції, дозволив на те, щоб та частина каліфорнійської делеґації, яка була за МекҐоверном, мала право голосу (йшлося про 120 голосів), відбираючи одночасно право голосу противникам МекҐоверна, мовляв, голосування відбувається у їхній справі і тільки вони є оспорювані.

Це дало причину до виклику, який кинула О'Брасн'ові делеґація з Флориди (вона є за Дж. Волесом), закидаючи йому порушення парляментарної процедури. На вимогу речника делеґації Дж. Бі відбулося голосування над вотумом недовір'я для голови конвенції. Це голосування випало в користь О'Брасна і його рішення, але й розкрило якоюсь мірою куліси попереднього голосування і перемоги МекҐоверна.

„Нове обличчя" Демократичної партії

На нашу думку, поминаючи голосування нак каліфорнійською делеґацією, найважливішою і найсуттєвішою була промова голови Демократичної партії О'Брасна. У цій промові він з'ясував ряд нових програмових засад Демократичної партії, які були опрацьовані і введені в життя за час від останньої конвенції в 1968 р.

Є поза всяким сумнівом, що йдеться тут про повне зірвання з дотеперішньою партійною практикою. У першій мірі, з цим в'яжеться намагання перенести справи партійної програми і практичної політики та обсади керівних партійних становищ, в тому номінацій на президента і віце-президента – на відтинок широкого членського загалу, зірвати з традицією вирішувати справи у кулуарах і в крузі кількох „босів" партійних, робітничих, бизнесових тощо.

Дальше, йдеться про постійну і широку дискусію над всіми проблемами партійного і національного життя, про форму своєрідної „партиципуючої демократії". Гаслом нової течії є, щоб до партійно-політичної діяльности залучити всі прошарки населення, всі групи інтересів без уваги на расу, релігію, пол тощо. Все це знайшло свій практичний вислів у комплектуванні делеґацій на Конвенцію. Кожна делеґація, згідно з новими правилами, мала б бути максимально „репрезентативна". В ній мали бути пропорційно заступлені старші і молоді, фармері і робітники, чоловіки і жінки, білі і чорні та етнічні меншості взагалі. Засадничо, і це треба признати, такий фактично був цим разом склад окремих делеґацій.

Друга справа — це програма партії. О'Брасн дуже виразно наголосив необхідність мати „реальну програму", яка б пропонувала тільки те, що справді можна в окресленому промежутку часу досягнути. Ідеться про те, щоб, як він сказав, не було „надмірних обіцянок і недостатчного виконання". За словами О'Брасна, найбільшим лихом обох американських партій досі було те, що вони у своїх програмах намагалися обіцювати кожному, що хто хотів, намагалися „всіх задоволити" в надії, що ніхто їх за це не покличе до звіту. Це привело до кризи в американському політичному житті — говорив О'Брасн — і коли цього в час не справиться, тоді це може зле скінчитися. На думку О'Брасна, Демократична партія станула на шлях повної і всебічної реформи, вона вже на цій конвенції є „новою партією" з „новим обличчям", „є партією мас". Коли по цій лінії піде її дальший розвиток, її перемога і її вирішальна роля в американському житті буде запевнена.

Мусить бути ясним, що йдеться тут про намагання достосувати Демократичну партію до вимог нової доби, до бажання головно мільйонів молодого покоління приймати активну участь у партійно - політичному процесі, до бажання жінок мати вирішальний голос у політичних справах, до намагання т. зв. меншостевих груп мати належну репрезентацію в партії і уряді. Ці намагання знайшли своє виразне віддзеркалення у складі делеґатів на конвенції. На 3,109 делеґатів — 80% є на конвенції вперше в житті, 37.6% (1.165) є жінок, 14.9% (459) — чорних і 21.1% (637) у віці нижче 30 років. Очевидно, на конвенції заступлені також „меншостеві групи", як індіяни, еспанського походження тощо.

Це „нове обличчя" Демократичної партії здаватиме свій іспит в листопаді, коли відбуватимуться вибори президента. Виграна у цих виборах буде доказом, що накреслений проєкт перебудови Демократичної партії, архітектом якого є власне Лоренс О'Брасн, був правильний і життєздатний.

Протестуючі групи на конвенції

Перший день конвенційних нарад і два дні напередодні конвенції виявили, що страх перед демонстрантами був перебільшений. Заповіджені тисячі незадоволених молодих людей, чорних і т. п. не прибули до Маямі Біч, це найчисленнішою групою була коаліція т. зв. „вбогих людей", серед якої переважали чорні мілітанти.

З ініціятиви групи „вбогих людей" відбулося кілька демонстрацій, в тому у понеділок перед конвенційною залею, але число всіх учасників демонстрації не досягнуло й тисячі осіб. У Флямінго парку були невеликі групи гіпісів, іпісів і зіпісів, але для них ситуацію утруднювала погода. Всі вони таборували під голим небом, тільки деякі у шатрах, а тут сильні тропікальні дощі. Все це, як і брак більшого числа учасників, придавлював ентузіязм навіть тих, які у спеціяльно відведених місцях торгують наркотиками і курять маріхуану.

Справа безпеки на конвенції доведена до просто досконалих розмірів. Всюди повно поліції, яка контролює учасників, робить ревізії всіх пакунків, торбинок тощо. В цілому, близько 7.000 поліції, членів Національної Ґвардії і вояків з реґулярних військових частин стоять на поготівлі і готові інтервеніювати у випадку якихось заворушень. Іншими словами, на кожного майже учасника припадає один чи то поліцай, чи ґвардист, чи вояк.

М. Сосновський

НОВА УПРАВА ЛМКЛЮБУ

Едмонтон. — Літературно - Мистецький Клюб у Едмонтоні одержав 300 долярів субсидії від Альбертського провінційного уряду. Відбулися загальні збори членів Клюбу, на яких головою було вибрано Т. Литвяка, секретаркою Л. Зуєвську. Вечори - зустрічі ЛМКлюбу розпочнуться восени.

Поет М. Холодний виступив у покаянному листі з наклепами і доносами...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

текст покаянного листа М. Холодного передрукований нижче без будьяких змін. і скорочень:

ЛИСТ М. ХОЛОДНОГО

„До редакції газети „Літературна Україна". На терези совісті.

Прошу редакцію газети „Літературна Україна" опублікувати мій лист, у якому я хочу розповісти про своє падіння. Вважаю, що це піде на користь тим, хто ще знаходиться в тенетах ворожої буржуазно - націоналістичної ідеології.

Сталося так, що на початку 60-ох років, потрапивши під згубний вплив буржуазної пропаганди ідейно ворожих нашому ладові творів так званого „самвидаву", з яким я знайомився через таких осіб як Михайло Горинь та Олександер Сергієнко, а також під враженням невірного тлумачення критики культу особи я став поділяти антирадянські буржуазно-націоналістичні погляди і писати вірші з наклепами на радянську дійсність.

Свої вірші, в тому числі ідейно шкідливого змісту, я давав або читав Івану Світличному, Євгену Сверстюку, Борису Антоненку-Давидовичу та іншим своїм однодумцям, які надмірною до них цікавістю та підбадьоруванням надихали мене і далі діяти в тому ж напрямку. З благословення „друзів" мої поезії ходили по руках, потрапили за кордон. При цьому для підсилення антирадянського звучання ряд віршів було перекручено та препаровано.

Неважко уявити, яка „добра" послуга була зроблена мною і моїми однодумцями закордонним центрам українських буржуазних націоналістів у Західній Европі і Америці. Вони не забарились скористатися цим і для ідеологічної боротьби проти СРСР.

Мої націоналістичні погляди і спрямована в те ж русло поетична діяльність так глибоко пустили коріння, що я потрапив до „резерву" закордонних ідеологічних диверсантів. Під час контрреволюційного заколоту 1968 року в Чехословаччині мені наносили візити колишні редактор журналу „Дукля" Павло Мурашко та голова українського відділення Чехословацької спілки письменників Іван Мацинський й інспірували мене на поїздку до ЧССР, щоб підключитись до розгнузданої антирадянської кампанії. В дію були пущені і мої ідейно хибні вірші, що за моєю згодою з'явились у Чехословаччині в місцевих українських виданнях та передавались по пряшівському радіо.

Проаналізувавши свою минулу діяльність і свої погляди, я побачив, що опинився осторонь життя радянського народу, осторонь радянської літератури і під оплески місцевих та закордонних моїх натхненників і „цінителів" кинув на поталу кращі роки життя. Дозірився скульптуру Івану Гончару, який затягував у свої облудні тенета дрібнобуржуазної ідеології таких, як я, юнаків і дівчат, спекулюючи на національних почуттях. Орієнтувався у своїй поетичній творчості і в громадській доведінці на таких літераторів, як Іван Світличний, Євген Сверстюк, Борис Антоненко - Давидович. Прислухався і до сумнівних порад Оксани Мешко, Олександра Сергієнка, Ганни Коцурової та інших осіб, які своєю „дружньою" підтримкою штовхали мене ще далі в антирадянську трясовину. Так, зокрема, Мешко спровокувала мене на виступ з декламуванням моїх ворожих віршів на націоналістичному зборищі біля пам'ятника Івану Франку.

Без обурення не можу згадувати про цих людей, які, прикриваючись маскою борців за інтереси української нації, зраджували нашому народові на догоду його ворогам.

Прийшло прозріння, і я відчув власну трагедію, трагедію людини, що дозволила собі лити воду на чужий млин.

Коли я думаю про свою майбутню долю, я не байдужий і до долі моїх колишніх однодумців, а тому звертаюсь до них з закликом усвідомити шкідливість і згубність буржуазно-націоналістичних ідей, порвати з ними, стати в ряди свідомих будівників комуністичного суспільства.

Пишучи ці рядки за велінням власного серця, завдячую тим людям, які допомогли пробудженню моєї совісті, застерегли мене від ролі лакея темних сил Заходу.

Зваживши все, що мною зроблено на шкоду радянському народові, я щиро каюсь, що вчинив злочин проти нього і, засуджуючи свою ворожу діяльність у минулому, відрікаюсь від своїх політично хибних віршів. Я запевняю, що своєю сумлінною працею на благо нашої величної Батьківщини змию ганьбу зі свого імені.

Микола Холодний

4 липня 1972 р."

Закінчення шкільного року при українській православній парафії у Вунсакеті, Р. Ай.

25-го червня 1972 р., після Служби Божої, тут в парафіяльній залі влаштовано для молоді і дітей - малят закінчення шкільного року.

На сцені виступали молодь та діти з деклямаціями та віршиками. Вони добре говорили українською мовою. Велику й віддану працю у навчанні учнів вклали: паніматка Віра Коваленко та вчительки Леонора Гемська і Сендра Гречук, заохочуючи молодь і дітей жити і працювати для ідей свого народу, віри, церкви та мови. Усі діти давали гарні відповіді на питання учительок.

Коли наша молодь і діти не будуть виховані в релігії, мові, культурі та наших традиціях, то все те, що на протязі довгих років придбане тяжкою працею та вкладом грошей у різні інституції, церкви та громадські доми може пропасти й піти в забуття. Тільки наполеглива праця дасть свої позитивні висліди і тут на чужині не дасть загинути українському народові, тим більше, коли дорослаюча молодь заступатиме батьків, які вмираючи від нас відходять.

Колись сказав бл. п. Митрополит Іларіон: „Мова — то серце народу: гине мова — гине народ. Хто цурається своєї мови, той у саме серце ранить свій нарід, той веде його до смерти. Українська молодь зобов'язана говорити своєю рідною мовою й зобов'язана знати її як мову своєї нації, як мову своєї церкви".

У цьому році закінчили церковну школу такі учні: Лінда Каролишин, Геїл Гулович, Памеля Чагарин, Наталка Михайлюк, Дана Тепер та Іванка Мішанець, сподіваємося, що ці три останні студентки в наступному році учителюватимуть в дитячому садочку.

Шкільний рік закінчився подякою паніматці Вірі Коваленко, вчителькам Леонорі Гемській та Сендрі Гречук, батькам та дітям, яку виголосив Дмитро Ясинчук, а отець настоятель, митрат Віталій Коваленко роздав свідоцтва та побажав дітям гарних вакацій.

Сотник, Степан Лісовий

СТЕЦЕНКІВСЬКІ КОНЦЕРТИ

У Малій залі Консерваторії в Києві та в селі Веприк, де похований видатний композитор Кирило Стеценко, відбулись пам'яткові вечори й концерти з його творів. Недавно минуло 90-ліття з дня його народження. Творів К. Стеценка майже не виконують прилюдно, і тому кілька „Стеценківських концертів" мали більше бажаючих їх почути, чим могли вмістити малі залі.

Англія перекинула до Північної Ірляндії ще 1200 вояків

Белфаст. — Англійський уряд перекинув до неспокійної Північної Ірляндії ще 1 200 вояків у той час, коли в провінції відновилась перестрілка між снайперами та знову почали вибухати бомби, сповіщаючи про несподівано перерване двотижневе перемир'я. За всі три роки неспокоїв у Північній Ірляндії Лондон тримає там тепер найбільше свого війська—17 000 вояків. У Белфасті вибухла в порожньому авті стофунтова бомба, поранивши п'ятеро осіб, у тому й дитину, та завдавши пошкоджень багатьом крамницям. Снайпери з нелеґальної Ірляндської Республіканської Армії обстрілювали англійські пости. Речник англійської армії повідомив, що його вояки вбили щонайменше шістьох ірляндців. Напружені відносини між протестантами і католиками, яких є меншість, зростають і може легко дійти до громадянської війни. Представник парамілітарної протестантської організації Ольстер Ванґвард заявив, що „громадянська війна може вибухнути не через кілька днів, а через кілька годин". Протестанти готуються відбувати свою традиційну щорічну „оранжеву параду", яка дуже нервує пригнічену католицьку меншість у Північній Ірляндії. Навіть у звичайних часах під час такої паради доходило до непорозумінь, тепер можна сподіватись і гіршого. Є вістки, що, намагаючись зберегти людське життя в Північній Ірляндії, її англійський адміністратор Віллям Вітлов мав таємні переговори з лідерами нелеґального крила Ірляндської Республіканської Армії, але не встиг поставити цієї проблеми на розгляд уряду в Лондоні через несподівано порушене перемир'я.

ТАРЗАН, Ч. 6780. Тарзан і Наомі радіють рішенням генерала Їтса

З твоєю допомогою, генерале Їтсе, я перетворю це місце у пам'ятник доброї волі, яку ти і твої летуни виявили Африці...

Медсестро Наомі, генерал Їтс зробив щось чудове!

Я сказала тобі, що він прегарна людина!

Летуни з Момбуззі збудують тут не тільки клініку, але й місцеву допоміжну базу...

Щось ліпше, як це, Тарзане! Я сказав тобі, що ми будуємо тут місто, де кожне плем'я знайде приятеля — Місто Тарзана!